בעזרת השם יתברך

גליון

באור החיים

פרשת לך תשפ"ז

גליון תתק"ב

יוצא לאור ע"י

אילוד

חסידי

טאהש

הגליון נתנדב

ע"י הרה"ח ר' **חיים דוב גרינפעלד** הי"ו
משמש נאמן דבית מדרשינו בארא פארק
לע"נ אמו האשה החשובה מרת **חי' שרה** בן ר' **שלמה** ע"ה
יארצייט ביום י"ח חשון - ד' וירא הבעל"ט

פרנס פעולות האיחוד

לחודש חשון

ידידינו היקרים **משפחת וויינבערגער** שיחי'
לע"נ חותנם הרה"ח מוה"ר **צבי ארי'** בן ר' **ישראל** ע"ה
נפטר ביום ט"ז חשון תשפ"ו לפ"ק

נא שלא לקרותו בשעת התפלה וקריאת התורה

במזמר"ת

סדר הלימודים

במסגרת החבורות שע"י קהילתינו הק'

= פרשת וירא =

	ז' עמודים - מסכת מנחות		ה' עמודים - מסכת סנהדרין	
	כשר חום	חורת חשבץ	כשר חום	חורת חשבץ
שב"ק לך לך	דף נה:	דף נה.	חזרה	חזרה
זונטאג	דף נט.	דף נה:	דף נח.	דף נד:
מאנטאג	דף נט:	דף נו.	דף נח:	דף נה.
דינסטאג	דף ס.	דף נו:	דף נט.	דף נה:
מיטוואך	דף ס:	דף נז.	דף נט:	דף נו.
דאנערשטאג	דף סא.	דף נז:	דף ס.	דף נו:
ע"ש"ק	דף סא:	דף נח.	חזרה	חזרה

בחינה הבאה ביום א' תולדות
חבורת ד' עמודים - מה: - סב.
חבורת ה' עמודים - נא. - ס.

העילינע שיעורים ליכוד וחזרה, שואל ומשיב, ווי אויך צו טרעפן א חבורתא
רופס כולל איחוד טאהש
516-680-9674 - 718-451-9674
בי"ז 4-8 זון די כעלן טעגיו

זכר חסידים לברכה

ט"ז חשון	הרב החסיד ר' צבי ארי' בן ר' ישראל ע"ה ווינבערגער	תשפ"ו	ביה"ח דקריתינו הקדושה
י"ז חשון	הרב החסיד ר' חיים אלכסנדר בן ר' יעקב ע"ה ניימאן	תשפ"ו	ביה"ח וויזניץ מאנסי
י"ח חשון	האשה החשובה מרת חי' שרה בת ר' שלמה ע"ה גרינפעלד אשת הרה"ח ר' יצחק שמואל ע"ה	תשנ"ד	ביה"ח בקרית יואל
י"ח חשון	הרב החסיד ר' ישראל בן ר' מנחם צבי ע"ה ניימאן	תשפ"ג	ביה"ח בקרית יואל
י"ט חשון	הרב החסיד ר' שרגא פייוול בן ר' צבי ע"ה עהרענפעלד	תשנ"ט	ביה"ח בקרית פאפא

תהא נשמתם צרורה בצרור החיים

קול איחוד טאהש
מקושר סון איבעראל
718.451.TOSH | 514.500.TOSH

718.451.8674 - 514.500.8674
0.333.015.0715 - 079.704.0074

קולו בקודש מרביה"ק זי"ע | דברות
ושיחות קודש מרבינו שליט"א | דרשות
| שיעורים | חבורות | מעמדים | מאורעות
| מודעות | שמחות | אינטערוויו'ס |
מזון הנפש | עזר לתושבים | מעמבער
אפטיילונג | ואטהר ואתקדש | קהילות
ומוסדות | פרנסה ביחד | ועוד

פרנס השיעורי תורה
על 'קול איחוד' לשבוע הבעל"ט
לע"נ הרב החסיד ר' צבי ארי' בן ר'
ישראל ז"ל ווינבערגער
יארצייט ביום ט"ז חשון - ג' וירא הבעל"ט

זכות השיעורי תורה דרבים יעמוד להנדבן לו ולזרעו
להתברך בכל הברכות הכתובה בתורה עד עולם אמן

נוצא לאור ע"י
אילוד
חסידי טאהש

P: 718.451.8674 #80 F: 845.610.8674
11 VAN BUREN DR. #205 MONROE N.Y. 10950

פילצאליגע פראיעקטן צו פאראייניגן און סערווירן אנשי שלומינו
גליון באור החיים | להתאחד בחורי טאהש | קול
איחוד טאהש | חברה ש"ס | מתאחדת בלעטל |
טעלעפאון ביכל | פרנסה ביחד | ולויים בדוכנם

די לעצטע געלעגנהייט אריינצושיקן בריוון,
מודעות, און מזל טוב'ס פארן גליון, איז:
מיטוואך 12:00 מיטאג

המדור נתנדב ע"י מוה"ר **משה פנחס מאירוביץ** הי"ו (וומסב"ג)
לרגל שמחת **אירוסי בתו עב"ג החתן יחיאל מיכל ליעבערמאן ני"ו** למזל טוב
ובזכות זה יברכהו השי"ת שיזכה לרוות רב תענוג ונחת מכל יוצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

באור פני מלך

פניני עבודת עבודה על פרשת השבוע

כל השפעות נמשך ממקום המקדש, ותלוי בעבודת בני ישראל

לך לך מארצך וממולדתך וכו', והיה ברכה וכו', ויהי רעב בארץ וכו'.

הנה צריך לבאר כמה דקדוקי הפרשה.

א. רש"י הק' פירוש על הפסוק לך לך מארצך, להנאתך ולטובתך ושם אעשך לגוי גדול, וכאן אי אתה זוכה לבנים, ענין זה צריך ביאור, למה לא יזכה להוליד בנים, כי אם על ידי שילך ויגלה מארצו.

ב. רש"י הק' פירוש על הפסוק והיה ברכה, עד עכשיו היה בידי לברך אדם ונוח, ומעכשיו אתה תברך את אשר תחפוץ, וגם זה צריך ביאור למה דייקא כאשר יגלה מארצו, יקבל הכח לברך את אשר תחפוץ.

ג. להלן כתיב ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם וגו', כבר עמדו המפרשים לבאר אם היה רצונו יתברך שיגיע לארץ כנען, למה סיבב שיצטרך לצאת משם מפני הרעב.

ויבואר על פי מה שכתבו בספרים הק', שכל השפעות הבאות לעולם, נשפעות ונמשכות ממקום המקדש, ששם מקור השפעות החיות לכל העולם, ושם שורש כל הבריאה, כמו שאמרו חז"ל על האבן שבמקום המקדש, (יומא נד:) למה נקרא שמה אבן שתי', כי ממנו הושתת העולם, היינו שממנו נבנה ונתייסד כל העולם ומקבל תמיד חיותו משם, וגם חיות האדם בא משם, דהאדם נברא ונוצר ממקום זה.

אבל באיזה אופן יומשך ההשפעה וההארה ממקום המקדש, זה תלוי בכל אדם כפי מה שהוא מקושר לשם במחשבתו, שכפי מה שהאדם מכוין דעתו ולבו אל מקום המקדש וירושלים, כן נשפעה עליו ההשפעה משם, לכן עד שלא זכה אברהם אבינו ע"ה לחונן את עפר ארץ הקודש, לא היה אפשר לו לקבל כראוי את ברכת ה' הנשפע משם לכל העולם, דכיון שמעולם לא טעם מאור זיווה, לא היה שייך שיהא מקושר לשם בדעתו.

ולתכלית זו אמר הקב"ה לך לך מארצך וגו', כדי שיגיע בדרכו לארץ הקודש ויטעום מאור ה' הנשפע שם, ועי"ז יתקשר דעתו לשם ויוכל לקבל השפעות משם, ועל דרך זה קיבל כח הברכה לקרב העולם בהשפעות שמקבל ממקור הברכה.

ולזה סיבב הקב"ה שיהא רעב בארץ, ויצטרך לירד משם מצרימה, כדי שגם בעת היותו בגלות בארץ אחרת יומשך עליו הארה והשפעה מארץ הקודש, ובזה ידרוך דרך לצאצאיו בני ישראל הקדושים, שאף כשיגיעו בגליותם יצטרכו להתקשר אל מקום המקדש כדי לקבל שפע משם.

(עבודת עבודה פתגמ"ק לך לך)

שמירת היסוד מצלת מן גיהנם

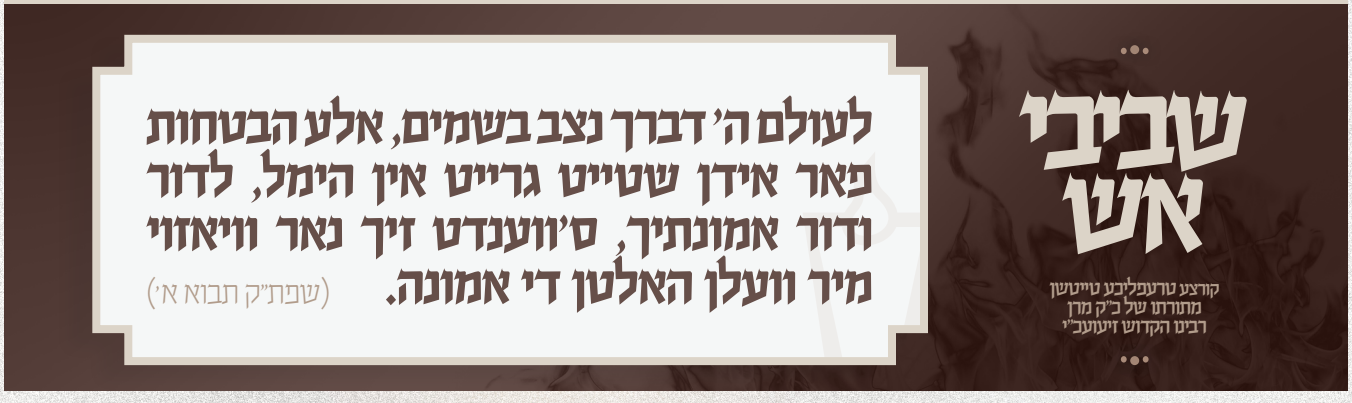
ואתה את בריתי תשמור.

איתא במדרש (ויק"ר) ואתה את בריתי תשמור, ואיזה זה מצות העומר.

לכאורה היא תמוה מאוד, מה ענין מצות העומר למצות ברית מילה.

ופירשו בזה תלמידי בעש"ט הק', כי כאשר צוה הקב"ה לאברהם אבינו 'ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריך לדורותם', לא על מצות מילה בשמיני בלבד צוותה, אלא זהו ציווי לבני ישראל עד סוף כל הדורות, שישמרו את אות הברית בקדושה ובטהרה, שלא לפגום בה חלילה, כמו שאמרו חז"ל שאברהם אבינו יושב על פתחו של גיהנם, ומי שנימול אינו מניח ליכנס לשם, אבל מי שפוגם בבריתו מניחו ליכנס לשם, וזה כוונת המדרש ואתה את בריתי תשמור, "ואיזה" פי' באיזה כח אפשר לאדם לזכות לשמירת הברית ולתקן מה שפגם "זה מצות העומר", שמצות העומר מסוגל לתקן עון המר הזה, ובימי העומר יכול האדם לזכות בניקל לשים חלקו בין נוטרי ברית קיימא קדישא.

(עבודת עבודה דב"ק במדבר)

המדור נתנדב ע"י מו"ה **אשר ענזיל ברא"ד סג"ל קרויס** הי"ו (ומסב"ג)
לרגל שמחת **הולדת בנו** למזל טוב
ובזכות זה יברכהו השי"ת שיזכה לרוות רב תענוג ונחת מכל יוצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

דער הייליגער רבי זאגט

ילקוט אמרים מכ"ק רביה"ק זי"ע מלוקט מספרי דבי רב - באידיש

די טעם פארוואס דער אייבערשטער האט געזאגט פאר אברהם אבינו להנאתך ולטובתך

ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך; ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך; זאגט רש"י הק' לך לך; להנאתך ולטובתך; ושם אעשך לגוי גדול, וכאן אי אתה זוכה לבנים, ועוד שאודיע טבעך בעולם.

פרעגן די ספרים הק' פארוואס האט דער אייבערשטער געדארפט צוזאגן פאר אברהם אבינו די אלע הבטחות כדי ער זאל נתרצה ווערן צום ציווי ה', אברהם אבינו האט זיך שוין אריינגעווארפן אין קאלעך-אויבן על קידוש ה', וואלט ער דאך זיכער מקיים געווען די ציווי ה' אן באקומען פאר דעם שכר.

שטייט ווייטער אין פסוק וילך אברם כאשר דיבר אליו ה' וילך אתו לוט, זענען די מפרשים מדייק אויף דאס וואס דער פסוק זאגט כאשר דיבר אליו ה', וואס דאס איז לכאורה איבריג, אויך דארף מען פארשטיין די שינוי הלשון קודם זאגט ער "ויאמר" ה' אל אברם, און דא שטייט בלשון דיבור, כאשר "דבר" אליו ה'.

נאך שטעלן זיך די מפרשים, פארוואס האט אברהם מיטגענומען מיט זיך לוט, חז"ל זאגן דאך אז כל זמן די רשע איז געווען מיט אים האט זיך דער דיבור פורש געווען פון אים.

וועלן מיר מבאר זיין דעם ענין, צו פארשטיין אביסל די מעשים פון אברהם אבינו, - וואס אין די אלע פרשיות פון די אבות הקדושים ליגט באהאלטן מוראʼדיגע זאכן.

עס איז ידוע, אז די גאנצע תכלית פון די הליכות פון אברהם אבינו איז געווען כדי צו אנגרייטן א וועג פאר די דורות ווייטער, און פארדעם האט דער אייבערשטער מסבב געווען אז אברהם אבינו זאל דארפן אראפגיין אין מצרים, אזוי ווי חז"ל זאגן אז ווען ער איז אראפגעגאנגען קיין מצרים האט אים דער אייבערשטער געזאגט "צא וכבוש את הדרך לפני בניך", וואס דאס מיינט ער זאל מכניע זיין דארט די כח הטומאה פון מצרים, וואס דאס איז געווען די ערות הארץ, און ער זאל מעלה זיין די ניצוצי הקדושה וואס איז געווען מושקע בין הקליפות, און דורכדעם זאל ער אנגרייטן די וועג פאר אידישע קינדער, ווען זיי וועלן דארפן גיין אין גלות מצרים.

אבער כדי אברהם אבינו זאל קענען מכניע זיין די כח הקליפה, האט ער געמוזט האבן עפעס א שייכות צו די קליפת מצרים, און האבן א נסיון און א מלחמה מיט די כח הרע פון קליפת מצרים לויט זיין מדריגה, און דורך דעם וואס ער וועט זיך מתגבר זיין און מלחמה האלטן קעגן זיי, וועט ער קענען מכניע זיין זייער כח הטומאה, און מוציא זיין די ניצוצי הקדושה פון זיי.

אבער אברהם אבינו צוליב זיין גרויס קדושה, האט ער נישט געהאט קיין שום שייכות מיט די קליפת מצרים, און פארדעם האט אים דער אייבערשטער געזאגט, לך לך, להנאתך ולטובתך; ושם אעשך לגוי גדול, וואס מיט די אלע זאכן האט אים דער אייבערשטער געוואלט מרמז זיין, אז יעצט דארף ער אינזינען האבן מיט זיין גיין להנאתו ולטובתו, כדי דורך דעם זאל ער האבן עפעס א שייכות צו די כח הגופני, און דורכדעם וועט ער האבן עפעס א שייכות צום קליפת מצרים, און קענען מעלה זיין די ניצוצות הקדושים.

און פארדעם האט דער אייבישטער נישט געהייסן גיין בלשון דיבור, ווייל דיבור איז א לשון ציווי, און דער אייבערשטער האט געזען אז אויב ער וועט אים באפעלן מיט א לשון ציווי, וועט ער נישט קענען מכוין זיין להנאת עצמו, פארדעם האט אים דער אייבערשטער געזאגט בלשון אמירה, ויאמר ה' אל אברם, וויל אמירה איז לשון רכה און נישט קיין ציווי המכריח, און ויבאלד אברהם אבינו וועט אויסוועלן מצד עצמו צו גיין וועט ער שוין יא קענען אינזינען האבן אביסל להנאתו, און דורך דעם וועט ער האבן עפעס א שייכות צו די קליפת מצרים און קענען אויפטון וואס ער דארף אויפטון.

אבער אברהם אבינו, אפי' נאכדעם וואס דער אייבערשטער האט אים געזאגט בלשון רכה, איז נאך אלץ נישט געווען בכח צו אינזינען האבן להנאתו ולטובתו, וויל סוף כל סוף איז געווען דער רצון ה' ער זאל ארויסגיין פון זיין לאנד, און דאס זאגט דער פסוק וילך אברהם כאשר 'דיבר' אליו ה', דאס מיינט ער האט מקבל געווען די וועלט פונעם אייבערשטן, כאילו דער אייבערשטער האט געדעדט מיט אים בלשון ציווי.

און ויבאלד עס איז אזוי געווען, אז ער האט מקבל געווען די וועלט פונעם אייבערשטער אזוי ווי א דיבור, האט אברהם אבינו געטראכט א עצה וויאזוי ער זאל קענען אריינברענגען אין זיך עפעס א נגיעה און א שייכות צום כח הרע, פארדעם האט ער מיטגענומען מיט זיך לוט, ווייל עס איז ידוע פון ספרים הק' אז אפי' א צדיק איז ריין פון יעדע פגם, דעס-וועגן-דאך אויב די מענטשן ארום אים זענען פגומים, זענען זיי גורם הרהורים און בלבולים פארן צדיק, און דער צדיק דארף זיך אראפלאזן צו זיי, מעלה צו זיין און מתקן זיין, פארדעם האט אברהם אבינו מיטגענומען מיט זיך לוט, וואס דורך דעם איז אריינגעגאנגען אין אים א נגיע כל דהוא צום כח הרע, און דורך דעם האט עס געהאט עפעס א בחינה פון א

המשך בעמוד ז

המדור נתנדב ע"י מוה"ר **חיים שמעון לעברעכט** הי"ו (מאנטשעסטער)
לרגל שמחת **אירוסי בנו החתן יושע ני"ו** למזל טוב
ובזכות זה יברכהו השי"ת שיזכה לרוות רב תענוג ונחת מכל יוצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

ניצוצי קודש

תוכן דברות קודש ששמענו מאת
כ"ק מרן רבינו שליט"א

תוכן דב"ק בעת רעוא דרעוין
שב"ק פרשת לך לך
שנת תשפ"ו לפ"ק

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה, ואברכה מברכיך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה, וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן.

ג' דיוקים בפרשתינו

איתא במדרש (רבה, לט, א) אמר ר' יצחק, משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה אחת דולקת, אמר, תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו, אני הוא בעל הבירה, כך לפי שהיה אבינו אברהם אומר, תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקדוש ברוך הוא, ואמר לו, אני הוא בעל העולם, עכ"ל. וכבר עוררו תלמידי בעש"ט ע"ז, שצריכין להבין מה היה כוונת אברהם אבינו בשאלתו, ומה תירץ לו הקב"ה. ואף אנו יאמרו מה שיוכלו לתרץ.

ועוד קשה, שבתחילה איתא, ויאמר ה' אל אברם לשון אמירה, לשון קלה, ובפסוקים שלאחריו איתא, וילך אברם כאשר דיבר אליו ה', שינה לשונו ללשון דיבור, שהוא לשון קשה. עוד צריכין לבאר, את בקשת אברם בהברית בין הבתרים, דאיתא שם, אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד, ויאמר אברם אל ה' מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר, ויאמר אברם הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אותי, והנה דבר ה' אליו לאמר לא ירשך זה כי אם אשר יצא ממעיך הוא ירשך. ובאמת הוא דבר פלא, דבוודאי לא היה שום נפק"מ לאברהם אבינו מי יורש את רכושו הגשמי, אם בנו אם עבדו, אלא מה היה רוצה בבקשתו שיהיה לו בן לירשו.

תירוץ על דיוק ג'

אלא מאי, אין מדברים כאן מירושתו הגשמי, אלא מירושתו הרוחני, דהיינו אמונתו בה', והעמדתו בנסיונות הקשים שעברו עליו, ואת זאת לא יוכל לירש אלא בנו היוצא ממעיו, דעל אף שהיה אליעזר עבדו, דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, מ"מ לא תוכל להיות לו קיום בהמשך הימים, כמו שראינו בפרשה, ואת הנפש אשר עשו בחרן, ופירש רש"י, שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים ושרה מגיירת הנשים, אבל כשתבקשם, לא תמצאם, ולא את בניהם, שלא נשאר מהם אף אחד, וכמשל לאדם שזרק למעלה מקל עץ, ואם הזורק בעל כח עולה יותר ויותר, אבל אח"כ נופל למטה למטה עד שחוזר למקורו שבא משם.

ואת זאת היתה דאגת אברהם אבינו, דהגרים כל זמן שהוא קיים, הוא יכול לחזקם ולאמצם, בעבודת הבורא יתברך שמו, אבל אח"כ כשימות, יפלו למטה ויחזרו למקורם הראשון, דהיה מבין, דבזה העולם, עוברים נסיונות רבות, וצריכים מסירות נפש להתקיים בהם, והגרים אם אין מכירים אותם, ואין משגיחים עליהם, אינם יכולים להתקיים, אבל בנו הנולד בקדושה וטהרה, הוא יהא בכח להמשיך את הקדושה וטהרה, ולעמוד בכל הנסיונות שיעבור עליו. וזהו כי ביצחק יקרא לך זרע, דקיום בני ישראל עכשיו בימינו אלה, הוא ע"י הכח שנולד יצחק לאברהם, ואברהם השריש בו את הקדושה וטהרה, והמסירות נפש, והוא מסרו לזרעו אחריו, ובכוחו אנו הולכים, ואת זאת בקש אברהם אבינו אנכי הולך ערירי, וכו', שהיה צריך לבן שימשיך את כוחו ועבודתו, ובדרך זה מביא רביה"ק בספרו עבודת עבודה.

התבוננות בימים הקדושים העעל"ט

עומדים אנו עכשיו, בזמן שעדיין לא שכחנו מה שאמרנו ביום הושע"ר העעל"ט, הושענא הרוגה עליך, אנו עוברים נסיונות קשים, ואעפ"כ אנו הורגין עליך, הושענא נחשבת כצאן טבחה, הושענא זרויה בין מכעיסיה, ואעפי"כ הושענא חבוקה ודבוקה בך, עזרנו, שאנו סמוכים לך, רצונינו לדבק בך, את זאת אנו אומרים, שאנו בני יצחק בני אברהם בניהם ממש, ואלא עי"ז אנו יכולין להתקיים. עומדים אנו עכשיו אחר חג הסוכות העעל"ט, ובחג הסוכות, היה כל אחד מבני ישראל נוטל לולב ואתרוג, לקיים הפסוק ולקחתם לכם פרי עץ הדר, והנה אתרוג מראה על הלב, וכשם שמהדרים על אתרוג נאה בלי שום פגם, כך צריך הלב להיות נקי מכל פגם, והיאך עושין זאת, הנה הסופי תיבות של פר"י ע"ץ הד"ר, הוא יצ"ר דכשזורקין את היצה"ר, ועושין רק רצון הבורא יתברך שמו, יכולין ליטהר, את הלב מכל מום ופגם.

תירוץ על דיוק א'

ונתרץ הקושיא ראשונה, ע"פ מה דאיתא בפרשה, ואברכה מברכך ומקללך אאר, ולכאורה אמאי היה לו להקב"ה לומר, שיקלל את המקללים, היה לו לעשות שלא יקללו שום אדם, אלא מורה לנו הכתוב, דאי אפשר שיחיה אדם בעולם הזה, ולא יארע לו שום דבר רע, דבזה העולם עוברים נסיונות רבות, אבל את זאת יכול להיות שיצילהו השי"ת מן המריעים לו, ולקלל את המקללים.

ואת זאת ראה אברהם אבינו ע"פ מה

דאיתא בזוהר הק', שנמרוד היה חושב במחשבה לתפוס את אברהם אבינו, ע"י שיתפוס את לוט, ויבוא אברהם ללחום עמו, והוא, שהיה גבור מלחמה, יכבשו, ויתפיסו. וזה היה שאלת אברהם אבינו, מי הוא בעל הבירה, שראה את הנסיונות הקשים העוברים עלינו, בעולם הזה, והקשה האם אין אחד שומרינו, ואין שום מגן בעדינו, ע"ז השיב לו הקב"ה, אני הוא בעל הבירה, אני שומרך ואני עוזרך, לעמוד בכל הנסיונות שיעברו עליך, אמונה זה להאמין שה' הוא האלוקים, והוא עומד עלינו תמיד להצילנו.

וזה הכניס אברהם אבינו, בבניו בני ישראל, כמו שהעיד הכתוב, והאמין בה' ויחשבה לו צדקה, דלכאורה מה הוא הגדולה שהאמין בה', הלא איתא, לא איש קל ויכזב, מי שהוא איש קל, דהיינו שהשי"ת מדבר עמו, והוא מכיר את השי"ת, על איש זה אמר הכתוב, לא איש קל ויכזב, דהוא אינו יכול לכזב, את האמונה בה', אלא מאי בא הכתוב לומר, שאברהם אבינו היה משריש את האמונה בה', לבניו ולזרעו אחריו, לידע שיש מנהיג לבירה, והוא משגיח עלינו תמיד, פעמים רואים את חסדיו, ופעמים צריכים להמתין, ולצפות לישועתו, ואף שנראה לעינינו שאינו טוב, צריכין לידע שבוודאי הוא טוב.

ובזאת האמונה, יצאו בני ישראל מארץ מצרים, כמו שרואים, שאמר השי"ת למשה, שבזכות שהם מאמינים בני מאמינים אוציאם, איתא במשנה עשרה דורות מנח עד אברהם וכו' שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם וקיבל שכר כולם, ולכאורה אינו מובן, מה שכר קיבל אברהם, הלא היו מכעיסין את השי"ת, אלא הפשט הוא, שבעבור זה,שהיה אברהם אבינו עובד את ה' יתברך בפני כל האומות, והיה עושה מריבה עם כל ע"ז שהיה מימות נח עד דורו, קיבל שכר כולם, שקיבל שכר שלבניו ולזרעו אחריו לא יהיה כ"כ קשה לעבוד את ה', אלא השי"ת יעזרם ויגן בעדם, שיוכלו לעמוד בניקל, נגד כל הנסיונות העוברים עליהם, ואת זאת אנו צריכין להמשיך, דמעשה אבות סימן לבנים, ולחזק את עצמנו, לעמוד בכל הנסיונות שיעבור עלינו.

תירוץ על דיוק ב'

איתא בזוהר הק', דבשעה שצריך נשמה לירד למטה לעולם הזה, אינו רוצה, דלמעלה היא יושבת תחת כסא הכבוד, סמוך לגן עדן והאבות הק', בלא גוף ובלא יצה"ר, ויאמר ה' אל אברם, אב-רם מורה על הנשמה, שצריך האדם, להיות אב לנשמתו, הבא ממקום רם, שיחזור לבוראו נקי כמו שירד, לך לך, לך למטה ותגבר עצמך על יצה"ר, כמו שמביא הרבינו בחיי, שתפש לשון, לך לך, שנראה כמו לכלוכית, שהיה אברהם דר בתוך עובדי ע"ז, אמר לו הקדוש ברוך הוא לך לך, התרחק מהם, ואל תתלכלך עמהם. על כן מובן, שנקט לשון קשה, שכתוב, וילך אברם כאשר דבר אליו ה', שצוה ה' לאברם - הנשמה, שלא יתלכלך, ואל יפול בהנסיונות, על אף וילך אתו לוט, לוט לשון קללה בלשון ארמי, כמו מלטטיא, והוא מורה על היצה"ר, שהולך עם האדם, וע"י שהוא יעמוד בקדושתו, יזכה להחזיר נשמתו זך ונקי, להבורא ב"ה, וצריך האדם להתחיל קודם ביראה, וע"י יראה באים לבחינת אהבה, לאהוב את ה', כמו שאמרו הספרים הקדושים, שני אותיות ראשונות של יראה, הם י"ה, המורה ליראה, ועי"ז יכולים להגיע, לשני אותיות אחרונות, שהם א"ה, שני אותיות ראשונות של אהבה, שיאהוב את ה'.

על כן עלינו, בני ישראל, בני אברהם יצחק ויעקב, להמשיך את דרכי אבותינו הק', לעמוד במסירות נפש, נגד כל הנסיונות שיעבור עלינו, ולעבוד את ה' אלוקינו, ביראה ובאהבה, בקדושה ובטהרה. איתא, דורשי ה' זרע אברהם אוהבו, אימתי נקראים זרע אברהם אוהבו, כשדורשים את ה', ואת זאת אנו עושים, כשאברך נכנס לכולל, בחור לישיבה, ילד לת"ת על אף שקשה, בהחורף שהקור שורה בחוץ, והמטה מושכו אצלו, אעפ"כ הם באים במסירות נפש, לדרוש את ה', על כן זרע אברהם אוהבו, הקב"ה אוהב אותנו, אנו נעשה אתערותא מלתתא, שאנו יקיימו הפסוק, וילך אברם - הנשמה, כאשר דיבר אליו ה', שאנו ישגיחו על הנשמה, שישאר זך ונקי, ונלחמו נגד היצה"ר, והקב"ה יעשה אתערותא מלעילא.

אנו נלכו באמונה פשוטה, כמו שרואים גדול מעלותיה אשרי תמימי דרך, אשרי לו מי שהולך בתמימות, שהוא יזכה לילך ממדריגה למדריגה עד כי גדול מאד, כמו שראינו אצל אבותינו הק', להאמין שיש מנהיג לבירה, ואין מתפללים אלא לו, ואין מדברים אלא לו, אין אנו צריכין אלא מאתו, אנו מבקשים הורנו ה' חסדך וישעך תתן לנו, עדי נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

א וואַרט צום שבת טיש

געקליבענע תורות און מעשיות נאכצוהאנג ביים י"ט טיש

א תורה אויף די פרשה

וואָס מיינט רש"י צו זאגן "להנאתך ולטובתך"

לך לך מארצך (יב, א). זאגט רש"י הק' "להנאתך ולטובתך". לכאורה איז שווער, וויאזוי זאגט דער פסוק די שכר אויף מקיים זיין די מצוה, מיר פסק'ענען דאך אז "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא".

נאך איז שווער צו פארשטיין, סוף פרשת נח פירט די תורה אויס: "ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען ויבואו עד חרן". זעמיר אז זיי האבן שוין אנגעהויבן צו "גיין", און שוין ארויס פון זייער היימלאנד אויפ'ן וועג קיין ארץ ישראל. אויב אזוי פארוואס האט דער אייבערשטער נאכאמאל באפוילן "לך לך מארצך וממולדתך".

מ'קען דאס פארענטפערן, לויט ווי דער בכור שור זאגט אין מס' בבא בתרא (דף טו), א טעם פארוואס שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, ווייל פונקט ווי אויף מבטל זיין א מצות עשה געט מען נישט קיין עונשים אויף דער וועלט, דאס זעלבע איז ביים מקיים זיין א מצות עשה געט מען נישט קיין שכר אויף דער וועלט. אבער ביי א לא תעשה איז פארקערט, אויב איז מען עובר באקומט מען אן עונש מלקות אויף דער וועלט, ממילא וועט זיין דאס זעלבע אז וועט איינער האלט זיך צוריק פון עובר זיין אויף א לא תעשה וועט ער יא באקומען שכר אויף דער וועלט. ע"כ.

לויט דעם קען מען מפרש זיין דעם פסוק "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל", ווייל די גמרא זאגט אין מסכת ברכות (דף ו'), וועט דער אייבערשטער קומט אין ביהמ"ד און גענפינט נישט דארט צען מענטשן, וועט דער אייבערשטער כביכול דערצערנט. אויב אזוי, אז אויף נישט קומען אין ביהמ"ד איז דא אן עונש, ווייל וועט השי"ת איז אין כעס איז יא דא אן עונש אויף א ביטול מצות עשה, אזוי ווי די גמרא זאגט אין מס' מנחות (דף מ"א), דעריבער אויב קומט מען יא אין ביהמ"ד באקומט מען יא שכר. דאס איז פשט אין פסוק, "מה טובו אוהליך יעקב וגו'", ווי גוט איז דאס קומען אין ביהמ"ד, ווייל אויף דעם באקומט מען שכר, מער ווי ביי אלע אנדערע מצוות.

רש"י זאגט סוף פרשת נח אויפ'ן פסוק "וימת תרח בחרן", אז ביז איצט איז געווען א חרון אף פון השי"ת. אויב אזוי, איז דאך דאן געווען אן "עידן ריתחא", וואס ווי פריער דערמאנט געט מען אין אזא צייט אן עונש אויף מבטל זיין א מצות עשה, אויב אזוי דארף מען דאך אויך געבן שכר אויף מקיים זיין א מצות עשה. דעריבער זאגט דער פסוק "לך לך, להנאתך ולטובתך", ווייל אין אזא זמן געט מען יא שכר אויף מקיים זיין א מצות עשה.

אצינד ווערט שוין אויך פארענטפערט פארוואס דער פסוק חזר"ט איבער דעם ציווי פון "לך לך", כאטשיג אברהם אבינו איז שוין געווען אויפ'ן וועג. ווייל יעצט ווען ס'איז אן עידן ריתחא געט מען דאך שכר פארן מקיים זיין א מצות עשה, ממילא האט דער אייבערשטער מצווה געווען פאר אברהם אבינו די מצוה פון "לך לך", כדי אזוי ארום זאל ער באקומען שכר פארן עס מקיים זיין.

(עצי חיים)

דער לימוד פון "מארצך - וממולדתך - ומבית אביך"

לך לך מארצך וממולדתך (יב, א). די משנה זאגט אין מסכת אבות (פרק ג, משנה א') עקביא בן מהללאל זאגט, א מענטש זאל קוקן אויף דריי זאכן, און דורכדעם וועט ער נישט צוקומען צו טון אן עבירה. א' פון וואו ער קומט - פון א

המשך מעמוד ד

נסיון וועט ער איז אראפגעגאנגען קיין מצרים, און דורך דעם האט ער געקענט מתקן זיין וואס ער האט געדארפט מתקן זיין און אויסטרעטן די וועג פאר אידישע קינדער.

און דאס זאגט דער פסוק וילך אברם כאשר דיבר אליו ה', דאס מיינט אז אברהם אבינו האט אנגענומען די וועלטער פונעם אייבערשטן אזוי ווי א בחינת דיבור המכריח, וועגן דעם "וילך אתו לוט", כדי אז דורך דעם זאל ער האבן עפעס א שייכות צום קליפת מצרים און מוציא זיין פון זיי די ניצוצי הקדושה.

פאר דעם תיכף נאך וואס אברהם אבינו איז ארויסגעגאנגען פון מצרים, האט ער שוין נישט געדארפט צוקומען צו לוט, האט ער אים געזאגט "הפרד נא מעלי, אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה", און לוט איז זיך געגאנגען זיין וועג צו סדום, און אברהם אבינו איז דאן נתעלה גועוארן אין מדריגות הקדושה, און זוכה געווען צו התגלות אלקות אויף א העכערע מדריגה, אזוי ווי רש"י הק' זאגט, כיון שנפרד לוט מאתו נתייחד עמו הדיבור.

(עבו"ע דב"ק)

טיפה סרוחה, ב' וואו אהין ער גייט - צו א פלאץ פון ערד און ווערים, ג' פארוועם ער דארף אפגעבן דין וחשבון - פארן מלך מלכי המלכים הקב"ה.

דאס איז מרומז דא אין פסוק. "לך לך" א צדיק גייט יעדן טאג העכער און העכער, פון מדריגה צו מדריגה, און ער דערנענטערט זיך צו זיין שורש וואס איז דבוק אין השי"ת. איז מיט וואסערע כח גייט ער העכער און העכער, זאגט די תורה הק' אז דער צדיק געדענקט די אויבענדערמאנטע דריי זאכן, "מארצך", אז א מענטש קומט פון דער ערד, און ער קומט פון "וממולדתך", "ומבית אביך", אז א מענטש גייט אפגעבן א דין וחשבון אויף אלע זיינע מעשים.

(רב ייבי)

ל"ך ל"ך גימטריא הונדערט

לך לך (יב, א). ל"ך ל"ך באטרעפט הונדערט. אברם איז יעצט אלט געווען פינעף-און-זיבעציג יאר. און ער האט געלעבט הונדערט פינף און זיבעציג יאר. איז דער פסוק דא מרמז "לך לך", האסט נאך הונדערט יאר צו לעבן...

(בעל הטורים)

דער חילוק פון "ברכה" און "הצלחה"

והי' ברכה (יב, א). וואס איז דער חילוק צווישן ברכה און הצלחה. הצלחה זאגט מען וועו אלעס פאסירט בדרך הטבע, און ברכה איז וועו עס קומט פאר געשעענישן שלא כדרך הטבע. צו דעם אז אברהם אבינו זאל זוכה זיין צו קינדער האט אויסגעפעלט א וועג פון שלא כדרך הטבע, דעריבער האט אים השי"ת געזאגט, אז דו וועסט ארויפגיין קיין ארץ ישראל וועט ארייגקומען די ברכה שלא כדרך הטבע, און ממילא וועסטו זוכה זיין צו קינדער.

(הרה"ק היהודי הק' מפרשיסחא זי"ע)

אברהם מצרימה - גימטריא צוויי מאל שד"י

ויהי כבוא אברם מצרימה (יב, יד). עס שטייט אין ספרים הקדושים אז ביי א יעדער ארט וואו א צדיק גייט, גייט די שכינה מיט מיט אים, און עס היט אים אפ פון אלעם בייזן. קען מען זאגן אז דאס איז מרומז אין די וועדטער "אברם מצרימה" וואס איז בגימטריא תרכ"ח, אזוי ווי צוויי מאל דער שם שד"י, מרמז צו זיין אז השי"ת איז געווען מיט זיי, און ער האט זיי אפגעהיטן פון אלעס שלעכטס.

(הרה"ק מהרי"ש מבעלזא זי"ע)

אמונה פון אברהם איז אויך באטראכט געווארן ווי צדקה פונעם אייבערשטן

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (טו, ו). דאס אליין אז אברהם אבינו האט געהאט אמונה, האט ער אויך באטראכט פאר א צדקה וואס השי"ת טוט מיט אים, און גיט אים די מעגליכקייט צו גלייבן אין השי"ת.

(עבודת ישראל)

כשם שנכנס לברית - כן יכנס לתורה ועבודה לחופה ולמעשים טובים

ונמלתם את בשר ערלתכם (יז, יא). ביי א ברית מילה וואונטשט מען אן דאס קינד "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולעבודה לחופה ולמעשים טובים", ווייל מילה איז די איינציגסטע מצוה, וואס דער מענטש איז זיכער מקיים אן קיין שום פניה, און אן קיין שום מחשבות זרות. דעריבער וואונטשט מען "כשם שנכנס לברית" אזוי ווי ער איז געברענגט געווארן לברית, וואס איז זיכער געווען אן קיין שום זייטיגע כוונה, "כן יכנס לתורה ועבודה לחופה ולמעשים טובים", אזוי זאל ער אויך לערנען תורה און טוען אלע אנדערע מצוות און מעשים טובים.

(הרה"ק רבי שמואל מקאמינקא זי"ע)

א מעשה אויף די פרשה

פרשת לך לך

דער הייליגער חידושי הרי"ם זי"ע פלעגט זאגן, אז דער הייליגער חוזה פון לובלין זי"ע האט אמאל געזאגט פאר זיינע תלמידים, אז וועו עס קומט פרשת לך לך, שפירט ער ווי ער גייט ארויס פון טונקלקייט צו ליכטיגקייט. פארוואס, ווייל אין די פרשה ווערט געליינט וויאזוי אברהם אבינו האט באלויכטן די וועלט...

לך לך מארצך וממולדתך

דער הייליגער צדיק רבי נחום מטשערנאביל זי"ע פלעגט גאר אסאך טוהן אינעם ענין פון "פדיון שבוים". ער פלעגט אן א שיעור ארומגיין צו צוזאמקלויבן נדבות אויסצולייזן אידן פון געפענגעניש.

איינמאל וועו דער טשערנאבלער איז אנגעקומען אינעם שטעטל זיטאמיר, האבן די ארטיגע גוים אים פאר"מסר"ט צו די פאליציי, וועלכע האבן אים זעלבסט ארייגעשליידערט אין תפיסה. וועו עטליכע פון די חשוב'ע ראשי קהלה זענען אנגעקומען צו באזוכן דעם טשערנאבלער, האט ער ערקלערט: "דער אייבערשטער האט באפוילן פאר אברהם אבינו די מצוה פון "לך לך מארצך", ווייל ווי באקאנט האט זיך אברהם אבינו אויסגעצייכענט אין דער מדה פון הכנסת אורחים, האט אים דער אייבערשטער באפוילן, גיי ארויס אין וועג, כדי דו זאלסט שפירן ווי געשמאק מען דארף אויפנעמען און צושטעלן פאר א גאסט.

דאס זעלבע, האט דער טשערנאבלער אויסגעפירט - האט דער אייבערשטער געווואלט אז איך זאל שפירן ווי גוט א איד פילט וועו מען נעמט אים ארויס פון תפיסה. דערפאר האט ער צוגעברענגט אז איך אליין זאל געפייניגט ווערן אין תפיסה, און דערנאך שפירן דעם גוטן געפיל פון באפרייט ווערן...

ואת הנפש אשר עשו בחרן

דער הייליגער צדיק רבי ר' ברוכ'ל ממעזיבוזש זי"ע פלעגט פיל מאל ארויסהעלפן פאר אידן מיט זייערע בקשות דורכדעם וואס ער האט זיך געבייזערט אויף זיי. די חסידים האבן שוין געוואוסט, אז אויף וועמען רבי ר' ברוכ'ל בייזערט זיך, דער איז שוין א געהאלפענער.

איינמאל ביי א געלעגענהייט האט ער געטייטשט דעם פסוק, "ואת הנפש" - די צובראכענע נפשות, "אשר עשו" - וואס זיי האבן פאררראכטן, "בחרן" מיט א חרון אף...

דערביי האט רבי ר' ברוכ'ל צוגעווויזן א לשון פון זוה"ק (פרשת וישב), "אית רוגזא

דאיהו מברכא דלעילא ומתתא ואיקרי "ברוך"...

אחרי הפרד לוט מעמו

א פראסטער איד האט זיך אמאל אויפגעטאן פאר רבי דוד'ל קארלינער זי"ע אז ער האט געוויסע מאל אין יאר הרהורי תשובה, וואס דאן איז ער אפילו ערליכער ווי סתם א איד. האט אים רבי דוד'ל געענטפערט מיט א שמייכל: מיר געפינען טאקע עטליכע מאל אין די תורה, אז ס'שטייט "באותה שעה כשר היה", אבער דאס שטייט נאר ביי רשעים, ווי ביי לוט, און ביי די מרגלים. ווייזט אויס אז צו טראכטן פונעם אייבערשטן נאר אין א געוויסע שעה, איז דער דרך פון רשעים...

המול לכם כל זכר

אין די שטאט חמעלניק האט געוואוינט א איד א גרויסער מסור ווועלכע פלעגט אנמאכן צרות פאר די ערליכע אידן, ער פלעגט מסר'ן פאר די רעגירונג אקעגן זיי. זענען די אידן געגאנגען צום הייליגן חוזה פון לובלין זי"ע, און געבעטן אז ער זאל מתפלל זיין אז דער מסור דער רשע זאל שוין שטארבן, און מען שוין זאל פטור ווערן פון אים.

אזוי ווי זיי זענען אריין געקומען אין חוזה'ס שטוב, און מזכיר געווען דעם נאמען פונעם רשע, האט דער הייליגער לובלינער זיך אנגערופן, וואס ווילט איר פון דעם איד, זיין נאמען שיינט דאך אזוי ווי דער כהן וואס איז מקריב די קרבנות אויף די מזבח.

די אידן קוקן אן דעם חוזה מיט א גרויסן וואונדער, וויאזוי קען זיין אז דער חוזה זאל מאכן אזא גרויסע טעות מיט דעם רשע, אבער וויפיל מאל זיי האבן מסביר געווען פאר דער חוזה ווער דער רשע איז, האט גארנישט געהאלפן, און זיי האבן באקומען די זעלבע תשובה.

נאכ'ן ארויסגיין פאר א ווייל, האבן זיי מחליט געווען ארויינצוגיין נאכאמאל צום חוזה מיט די זעלבע בקשה, און ווי ערשטוינט זענען זיי געווען אז דאס מאל האט זיי שוין דער חוזה געזאגט עפעס גאר אנדערש, "ער איז דאך א געפערליכע רשע, און ער וועט נישט בלייבן לעבן צי לאנג", וכך הוה.

די חסידים זענען צוריק געפארן, און האבן זיך אינטערעסירט וואס איז געווען ביים מסור די לעצטע פאר טעג, האבן זיי אויסגעפינען אז אין די מינוטן וועלן דער חוזה האט זיי געזאגט אז זיין נשמה שיינט ווי דער כהן, האט דער מסור געהאלטן אינמיטן א ברית מילה פאר זיין זוהן, און חז"ל זאגן אז ווען איינער מאכט א ברית פאר זיין קינד איז ער אזוי ווי ער איז מקריב א קרבן, און דאס האט דער הייליגער לובלינער געזעהן בשעת מעשה מיט זיינע הייליגע אויגן.

זהירות ביי א גוי'שע משרתת (ג)

ז.

שאלה: **מעג מען געבן א מתנה, פאר א גוי'שע משרתת?**

תשובה: מען טאר נישט געבן א מתנה פאר גוים, אזוי ווי עס שטייט אין די תורה "לא תחנם", און די חכמים האבן געדרש'נט פון דעם אז מען זאל נישט געבן פאר א גוי א מתנה, אבער דער איסור איז נאר פאר א גוי וואס מען קען אים נישט, און מען גיט אים די מתנה ווייל מען וויל טרעפן חן אין זיינע אויגן, אבער א גוי וואס מען קען זיך מיט אים, מעג מען אים געבן א מתנה, וויבאלד א גוי וואס מען קען, האט אים שוין אמאל א טובה געטאן, אדער וועט ער אים אמאל א טובה טון צוליב די מתנה, דעריבער ווערט דאס געראכנט אזוי ווי ער קויפט אים אפ.

איבער דעם מעג מען געבן א מתנה פאר גוי'שע משרתים וואס ארבעטן ביי אידן, ווייל דאס איז אזוי ווי מען קויפט זיי אפ אז זיי זאלן וועלן קומען ארבעטן, און זיי זאלן ארבעטן געטריי.

באמערקונג

כאטש מען מעג געבן א מתנה פאר גוי'שע משרתים, דארף מען אבער אכטונג געבן אז א מאן זאל נישט געבן א מתנה פאר א גוי'שע משרתת, און א פרוי זאל נישט געבן א מתנה פאר א גוי'שע משרת, נאר א פרוי זאל געבן פאר די משרתת, און דער מאן זאל געבן פאר א משרת.

געבן א מתנה אין א גוי'שע חאגא

עס ווערט געפסק'נט אין שלחן ערוך אז מען טאר נישט געבן א מתנה פאר א גוי, אין א טאג פון זייער חאגא, אפילו וועו מען קען אים, וועו עס איז וויכטיג, למשל דער גוי וועט ווערן ברוגז א.ד.ג., קען מען מקיל זיין היינטיגע צייטן צו געבן א מתנה פאר א גוי וואס מען קען זיך מיט אים, ווייל די גוים דינען נישט עבודה זרה, אבער מען זאל נישט זאגן אז דאס איז צוליב די חאגא, נאר מען זאל זאגן אז דאס איז צוליב הכרת הטוב [פרישיעיש"ן בלע"ז], און בעסער איז נישט צו געבן אין די טאג פון די חאגא, נאר א טאג פאר די חאגא, אדער א טאג נאך די חאגא.

ח.

שאלה: **מעג מען געבן א טיפ פאר א גוי'שע משרתת?**

תשובה: מען מעג געבן א טיפ פאר א גוי'שע משרתת, וויבאלד מען קען איה, און פאר איינעם וואס מען קען מעג מען געבן א מתנה אזוי ווי פריער דערמאנט, און כל שכן א טיפ, ווייל דאס וועט ברענגען א ריוח פארן איד אז די משרתת זאל וועלן ארבעטן בעסער.

עס איז דא ווער עס שרייבט אז אויב די משרתת האט נאר איינמאל געארבעט, און מען ווייסט זיכער אז זי גייט נישט מער קומען, טאר מען נישט געבן א טיפ, אדער סיי וואס פאר מתנה, וויבאלד זי האט נישט געארבעט ביז יעצט, און זי וועט אויך נישט ארבעטן שפעטער, ווערט עס באטראכט פאר א מתנה, וואס מען טאר נישט געבן פאר א גוי (נשמת כל חי פלאגי, סימן נ"ה).

געבן א טיפ פאר א טעקסי דרייוער א.ד.ג.?

תשובה: פאר סתם א גוי וואס מען קען נישט, למשל א גוי'שע דעליוועריי מאן, אדער א טעקסי דרייוער א.ד.ג., וועגדט זיך, אין די פלעצער וואס מען פירט זיך אז מען גיט א טיפ פאר אן ארבעטער, מעג מען געבן א טיפ, און דאס ווערט נישט געראכנט ווי א מתנה, אבער אין די פלעצער וואס איז נישט איינגעפירט צו געבן א טיפ, טאר מען נישט געבן א טיפ פאר א גוי'שע ארבעטער נאר אויב דורך די טיפ וועט דער איד האבן עפעס א ריוח (שו"ת שרגא המאיר ח"ז סימן קנ"ה).

עס ווערט דערציילט אז רבי יאשע בער סאלאוויטשיק ז"ל, וועו ער איז געפארן מיט א גוי'שע דרייוער, האט ער מקפיד געווען צוריק צו בעטן די רעשט ביז די לעצטע פרוטה, זאגענדיג אז עס שטייט אין די תורה "לא תחנם".

ט.

שאלה: **מעג מען געבן א טיפ פאר די גוים וואס דעליווערן אדערס פון די געשעפטן?**

תשובה: אזוי ווי געווענדליך קען מען נישט די גוים וואס דעליווערן, און במשך די יאר איז נישט די סדר אז מען זאל געבן א טיפ פארן דעליוועריי מאן, דעריבער טאר מען זיי נישט געבן א טיפ, אויסער וועו מען בעט אים אז ער זאל אריין טראגן די ארדער אינעווייניג אין שטוב, וואס דאס ליגט נישט אויף אים צו טון, דעמאלטס מעג מען אים געבן א טיפ, ווייל די טיפ איז אזוי ווי א באצאלדינג.

אבער אין די טעג פון פאר פסח, וואס די גוים דעליווערן אסאך ארדערס פאר יעדן איינעם, מעג מען זיי געבן א טיפ, ווייל אז זיי זענהן אז מען גיט זיי א טיפ, וועלן זיי מסכים זיין צו לייגן די ארדערס

אין די פלעצער וואס איז שוין פסח׳ג, קומט אויס אז די טיפ איז אזוי ווי א באצאלדינג.

באמערקונג

אפילו ווען מען מעג גענבן א טיפ פאר א גוי, זאל מען אים נישט גענבן א גרויסע סכום, ווייל מיטן גענבן מער ווי עס איז דער סדר צו גענבן, איז מען עובר אויף די איבעריגע, די לאו פון לא תחנם.

עס ווערט דערציילט אז רבי אלחנן וואסערמאן הי״ד איז אמאל איינגעשטאנען אין א האטעל, פאר ער איז ארויס פון די האטעל האט ער זיך אינטערסירט ביי זיינע נאנטע, וויפיל פירט מען זיך צו גענבן א טיפ פאר די גוי׳שע משרתות, איז געזוג צו גענבן א ״לאט״, דאס איז גאר א קליינע סכום, ווען די נאנטע האבן זיך געווינדערט אזא קליינע סכום וויל דער רב גענבן פאר א טיפ, האט ער געענטפערט, אזוי ווי מיטן גענבן פאר א גוי א מתנה איז מען עובר אויפן לאו פון ״ולא תחנם״, דערביבער כדי נישט נכשל צו ווערן אין דעם לאו, וויל ער גענבן דאס וויניגסטע וואס עס איז מעגליך.

י.

שאלה: מעג מען גענבן עפעס צו עסן פאר די גוי׳שע משרתת, אינמיטן די ארבעטן, אדער נאכן ארבעטן?

תשובה: מען מעג גענבן פאר די גוי׳שע משרתת עפעס צו עסן, אדער צו טרינקען, און דאס ווערט גערעכנט ווי א מתנה וואס מען מעג גענבן פאר א גוי וואס מען קען.

באמערקונג

מען זאל זיי נישט גענבן א שטיקל ברויט וואס מען האט געמאכט דערויף די ברכה המוציא, וועגן די כבוד פון די ברכה (שו״ע הרב סימן קס״ז סעיף כ״ב).

אין ספר חסידים שטייט, אז אויב מען האט געמאכט א ברכה אויף א גלעזל וואסער, און עס איז איבערגעבליבן, זאל מען דאס נישט גענבן פאר א גוי וועגן די כבוד פון די ברכה.

דער הייליגער בני ישששכר שרייבט אז ערליכע מענטשן זענען מקפיד נישט צו גענבן פאר א גוי פון די מאכלי שבת, ווייל עס האט אין זיך א קדושה (בני ישששכר מאמרי השבתות מאמר א׳ אות י״ב).

יא.

שאלה: מעג מען גענבן פאר א גוי׳שע משרתת, צו עסן טריפות אדער נבילות, אדער א מאכל וואס מען עסט עס נישט צוליב כשרות?

תשובה: מען טאר עס נישט גענבן אומזינסט פאר סתם א גוי וואס מען קען נישט, וויבאלד מען טאר נישט גענבן א מתנה פאר א גוי, אבער פאר א גוי וואס מען קען אים מעג עס גענבן, וויבאלד דער איד קען הנאה האבן דערפון, אזוי ווי פריער דערמאנט.

אויב מען טרעפט נישט א גוי וואס מען קען אים, זאל מען ענדערש אוועק וואנדרפן די מאכל אין די מיסט, און עס איז נישט שייך ביי דעם דער איסור פון בל תשחית, וויבאלד די תורה ערלויבט נישט אז מען זאל דאס גענבן פאר א גוי וואס מען קען נישט.

יב.

שאלה: מעג מען קויפן נבילות וטריפות, כדי צו גענבן פיאר א גוי וואס מען קען אים גוטן?

תשובה: כאטש מען מעג גענבן א מתנה פאר א גוי וואס מען קען, ווייל עס קען ארויס קומען א טובה פארן איד, פונדעסטוועגן טאר מען נישט קויפן נבילות און טריפות און דאס גענבן פארן גוי.

ווייל, די הלכה איז אז איד טאר נישט האנדלען מיט מאכלים וואס זענען נבילה אדער טריפה, אלץ חשש אז מען וועט קומען עסן דערפון, אדער אלץ חשש אז מענטשן וועלן זאגן אז וויבאלד ער האנדלט דערמיט מסתמא עסט ער אויך פון דעם, און דער רמ״א לייגט צו, אז אין כלל פון דעם איסור איז אז מען טאר נישט קויפן א מאכל וואס איז אסור כדי צו גענבן פאר א גוי.

אבער דער איסור איז נאר צו גיין קויפן, אבער אויב עס האט זיך געמאכט אז איינער האט א מאכל וואס איז אסור, מעג ער דאס גענבן פאר א גוי, וויבאלד עס איז אים נאר אונטער געקומען (רמ״א יו״ד סימן קי״ז ס״א).

קומט אויס אז מען טאר נישט קויפן פאר א גוי׳שע משרתת טריפה׳נע פלייש, אדער פיש, און כל שכן א סענדוויטש וואס איז געבאקן געווארן מיט פלייש און מיט מילך, וואס דאס טאר מען נישט גענבן פאר א גוי אפילו ווען עס איז נאר אונטער געקומען, וויבאלד בשר וחלב וואס זענען געקאכט געווארן אינאיינעם איז אסור בהנאה.

און אויב עס האט זיך געטראפן אז א מאכל איז טריפה געווארן, למשל מען האט געטראפן צווישן די פלייש א שטיקל פלייש וואס איז טריפה, מעג מען עס גענבן פאר די משרתת.

באמערקונג

דער איסור פון קויפן א מאכל אסור פאר א גויף דאס איז נאר ביי אזעלכע מאכלים וואס זענען אסור מן התורה, אבער מאכלים וואס זענען אסור נאר מדרבנן, ווי למשל מילכיגע מאכלים, א.ד.ג., מעג מען קויפן פאר א גוי וואס מען קען, כדי צו גענבן פארן גוי.

עס איז א קלער אין די פוסקים צי מען מעג גענבן געלט פאר די גוי׳שע משרת, אז מען זאל זיך אליין קויפן א מאכל וואס איז אסור מן התורה, דערביבער זאל מען לכתחלה מחמיר זיין, און במקום הצורך קען מען מקיל זיין (בשו״ת מהר״ם שיק (סימן קל״ז) כתב להחמיר לכתחלה).

יג.

שאלה: מעג מען גענבן פאר א גוי א שטיקל מצה, וואס איז געבאקן געווארן פאר פסח?

תשובה: דער טורי זהב שרייבט אז צוליב די חשיבות פון די מצות, זאל מען נישט גענבן פאר א גוי פון די ״מצות מצוה״ וואס מען האט געבאקן פאר די סדר (טו״ז סוף סימן קס״ז), לא מיבעיא פון די מצה וואס איז איבערגעבליבן נאכן סדר, נאר אפילו מען האט דאס נאר

המשך בעמוד בו

נועם העבודה

דער שבת ברענגט א מענטש נאנט צום אייבערשטן

אותיות מחכימות:

ניוס כ"ג שבט הבעל"ט יהיה יומא דהילולא של הרה"ק מ'קאלוב זי"ע. פעם שאלו רבו הרה"ק הר"ר נוסן מפרשיסחא זי"ע, בחיזה בחינה הוא משורר את עצמו לעבודת הבורא בזמן ירידה, ענה לו הרה"ק מקאלוב, על ידי התבוננות בפסוק (ישעי' מ' כ"ו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, לומר לו הר"ר נוסן כי טוב יותר להתשורר על ידי התבוננות בגילוי מלכים.

והסבר הדברים מה לגיהן ליה יותר להר"ר נוסן להתשורר על ידי התבוננות בגילוי מלכים, כי הן לומת כי התבוננות בפסוק שאו מרום עיניכם, הייט בגדלות הבורא, ענה גדולה היא להתרומם על ידה לעבוד את המלך רם ונשא, אך לאו כל אדם זוכה להתרומם על ידי התבוננות זו, מה שאין כן מהתבוננות בגילוי מלכים, הוא ענה השוה לכל נפש, כי על ידי שיחשוב האדם שבני ישראל כבר היו שקועים נמ"ט שערי טומאה, בדיוטא התחתונה, ומשם הוציאם הקב"ה מעבדות לחירות ומאפילה לאור גדול, על ידי זה יתרומם האדם לף אם יהיה ח"ו במצב שפל ביותר, כי על ידי התבוננות זו יתחזק, שלף לותו יוציא הקב"ה משפלותו, ויאיר לו בנועם זיו במהרה.

(עבודת עבודה שיח"ק מ"ג עמ' קנ"ו)

מיר האבן געדענדט פאריגע וואך אז די עבודה פון שבת איז, אז מען גייט ארויף פון דרגא צו דרגא.

וועלן מיר בס"ד אנהייבן מיט די נקודה וואס שטייט אין טור (סימן רצ"ב), אז ס'איז דא דריי תפילות היום פון שבת. נישט אזוי ווי יום טוב, וואס ביי יעדע תפילה זאגט מען די זעלבע אתה בחרתנו מכל העמים, שבת איז דא א עקסטערע תפילה פאר יעדע סדר התפילה. (אויסער די תפלה פון מוסף וואס איז אזוי ווי יעדע יום טוב, מתוקן אויף די קרבן מוסף פון שבת).

פרייטאג צונאכטס זאגט מען אתה קדשת את יום השביעי לשמך, שבת צופרי זאגט מען ישמח משה במתנת חלקו, און ביי מנחה אתה אחד ושמך אחד.

דער טור איז מסביר אז די שבת איז צוטיילט אין דריי ענינים. ס'איז דא די שבת וואס איז געווען בשעת מעשה בראשית, בשעת דער באשעפער האט באשאפן די וועלט, ווי עס שטייט אין פרשת יתרו די טעם כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ, ס'איז א זאך בעצם וואס אלע גוים זענען אין די וועלט, אלע גוים וואלטן געקענט מצד זה האלטן דעם שבת.

אבער דער רבוש"ע האט גענומען דעם שבת און געגעבן נאר פאר כלל ישראל, וויבאלד ער האט זיי געגעבן די תורה, איז דאס די צווייטע חלק, די שבת ווייזט אויך אויף דעם אז דער רבוש"ע האט געגעבן די תורה און די מצוה פון שבת, דוקא פאר כלל ישראל. דאס איז מרומז אין דעם אז בשבת ניתנה תורה, דער אייבערשטער האט געגעבן די תורה שבת. דאס זאגן מיר שבת צופרי ולא נתתו ה' אלקינו לגויי הארצות ולא הנחלתו מלכינו לעובדי פסילים.

און די דריטע חלק פון שבת, איז די שבת פון לעתיד לבוא וואס וועט זיין יום שכולו שבת.

דאס מיינט אז ס'איז דא דריי דרגות אינעם שבת. די שבת ווייזט א זכר צו די ערשטע שבת אז דער רבש"ע האט באשאפן די וועלט, דער רבש"ע האט גערוהט, מיט דעם איז מען זיך מדמה צום אייבערשטן, דער רבוש"ע האט גערוהט שבת, און אונז רוען אויך שבת. דאס זאגט מען ליל שב"ק אתה קדשת את יום השביעי לשמך.

די צווייטע דרגא איז וואס דער רבוש"ע האט דערהויבן כלל ישראל, דאס איז די שבת פון מתן תורה, וואס דעמאלטס איז די וועלט צוגעקומען צום ריכטיגן תכלית, די גאנצע תכלית פון די בריאה איז דאך אז מען גייט מקבל זיין די תורה, דאס איז נאר פאר כלל ישראל, ומצד זה זאגט מען טאקע שבת אינדערפרי ביים דאוונען, ישמח משה במתנת חלקו, משה רבינו האט זיך געפריידט מיט די

הייליגע תורה, בעמדו לפניך על הר סיני, ושני לוחות אבנים בידו.

און נאכדעם שבת ביי מנחה איז די זכר וואס די שבת וועט זיין לעתיד, ס'וועט זיין יום שכולו שבת, וואס דעמאלטס וועט שוין בכלל נישט זיין קיין גוים, ס'וועט טאקע זיין אתה אחד ושמך אחד מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

זעט מען פון דעם טור די נקודה וואס אונז רעדן, אז דער שבת גייט בהדרגה, מען איז מוסיף והולך פון אנפאנג שבת ביז סוף שבת. די התחלה פון שבת האבן מיר געזעדט איז זכר ליציאת מצרים און זכר למעשה בראשית, דער אייבערשטער האט באשאפן די וועלט, און צופרי ווערט מען א העכערע דרגא, די ענין פון קבלת התורה, וואס דאס איז די חלק וואס איז געגאנגען פאר כלל ישראל. און באמת איז טאקע גע'פסק'נט אין שולחן ערוך אז כבוד שבת איז מען מער מחויב בייטאג ווי ביינאכט, קען מען דאס פארשטיין מיט דעם, ווייל שבת צופרי איז מען שוין אין א העכערע מדריגה.

לאמיר פרובירן אריינצוגיין אביסל מער. דער אייבערשטער האט אונז געגעבן אין די וועלט צוויי מהלכים ווי אזוי מען זאל ווערן נאנט צום אייבערשטן, אז מען זאל קענען משיג זיין דעם אייבערשטן.

די ערשטע איז די בריאת העולם, ווי א מענטש זעט, ער איז זיך מתבונן אין די בריאה, ווי מען זאגט טאקע מזמור שיר ליום השבת... כי שמחתנו ה' בפעליך, במעשה ידיך ארנן, מה גדלו מעשיך ה' מאוד עמקו מחשבותיך. דאס איז טאקע די שיר פון שבת אז מען איז זיך מתבונן אין די בריאה. און די חינוך זאגט אז פאר דעם האט אונז דער אייבערשטער געגעבן א שבת, כדי מען זאל אריינטראכטן אין חידוש העולם.

אבער למעשה זעט מען אסאך גוים וואס זיי לערנען און שטודירן דורך די בריאה און די טבע העולם, און זיי ווערן נישט די גרויסע מאמינים. איז פשט אז דאס איז א שווערע וועג, ווייל למעשה איז די וועלט נישט בשלימות, איבערהויפט נאך די קלקולים פון די חטאים פון אדם הראשון, פון דור המבול, פון דור הפלגה, איז שווער דורך התבוננות אין די בריאה צוצוקומען צום אייבערשטן.

האט דער אייבערשטער געגעבן פאר כלל ישראל א נענטערע וועג, דאס איז דער וועג פון יציאת מצרים, וואס דער אייבערשטער האט אונז געוויזן ניסים שלא כדרך הטבע, ס'איז געווען א אור מקיף, וואס דאס איז נאכנישט דער עיקר, דער עיקר איז, ווי דער רמב"ן זאגט, ביי מתן תורה, ווען ס'געווען אתה הראית לדעת, ער האט געעפנט אלע הימלען און די אידן זענען געשטאנען ביי מתן תורה און געזען דעם אייבערשטן אליינס, און דעמאלטס האבן זיי געזען קלאר אין עוד מלבדו.

און די התבוננות וואס א איד חזר'ט זיך יציאת מצרים און מתן תורה, דאס איז סאך נענטער צו משיג זיין דעם אייבערשטן, ס'האט נישט די אלע פראבלעמען פון התבוננות אין די טבע. וואס אוודאי א איד דארף האבן ביידע, מען דארף זיך כסדר מתבונן זיין סיי אין די בריאה און סיי אין יציאת מצרים און מתן תורה, אזוי וועט מען עס קיינמאל נישט פארגעסן.

איז כאטשיג בפשטות איז שבת א זכר צו בריאת העולם, "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", אבער די תורה זאגט אין פ' ואתחנן אויך די אנדערע טעם, "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים", וויל שבת איז טאקע געגעבן געווארן דוקא פאר אידן, נישט פאר די אומות העולם, און שבת חזר'ט איבער יציאת מצרים אויך, און טאקע בשבת ניתנה תורה, דאס דערמאנט די ענין פון קבלת התורה אין שבת אזוי ווי מיר האבן פריער געזעהן.

און אזוי שטייט טאקע אין דרך פיקודיך, אז וויבאלד מצוות צריכות כוונה, און ווי די שיטת הב"ח און נאך אחרונים, אז דארט וואו די תורה זאגט די טעם, מוז מען אינזין האבן דעם טעם אויך. זאגט דער דרך פיקודיך אז א מענטש איז מחויב גלייך ווען ס'קומט שבת, תיכף ביי הכנסת שבת זאל מען זיך מקבל שבת זיין, און טראכטן אז ווענן דעם גיי איך רוען, ווייל דער אייבערשטער הייסט. און ווי מען זאגט טאקע ביי די זמירות "בו אשבות כאשר צויתני לשרתיך", איך גיי רוען ווייל דער אייבערשטער הייסט, און מען זאל זיך מתבונן זיין אויך אין ביידע טעמים, סיי די טעם פון זכרון למעשה בראשית, מען זאל זיך מתבונן זיין אז דער אייבערשטער האט באשאפן די וועלט, יש מאין, און זיך מחזק זיין די אמונה דורך די חלק פון די בריאה, און אויך זכר ליציאת מצרים, אונז זעמיר געווען קנעכט פאר פרעה און דער אייבערשטער האט אונז ארויסגענומען פון דארטן און פון דעם זעמיר אונז געווארן עבדי ה'.

וויאזוי איז שבת א זכר ליציאת מצרים? דער רמב"ן לערנט פשט, אז דורכדעם וואס דער אייבערשטער האט אונז ארויסגענומען פון מצרים, ער האט אונז געוויזן מופתים, די ניסים, דאס ווייסט אונז אז ס'איז דא א באשעפער אויף די וועלט, פון דעם זע מיר אונז אז

המשך בעמוד טו

באור הילולא

תולדות וסיפורים מצדיקים שיודה"ל
חל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק "אהבת שלום" מקאסוב זי"ע

קומענדיגע וואך מיטוואך - י"ז חשון געפאלט אויס די יומא דהילולא קדישא פונעם הייליגן צדיק רבי מנחם מענדל מ'קאסוב, רבי מנחם מענדל בן רבי יעקב קאפל חסיד זי"ע.

ואלה תולדותיו

דער הייליגער רבי מנחם מענדל מ'קאסוב זי"ע איז געבוירן געווארן אין שטאט קאלאמייא אין יאר תקכ"ח לפ"ק.

דער אהבת שלום איז געווען א תלמיד פונעם הייליגן בעל צמח ה' לצבי, פונעם הייליגן רבי משה לייב סאסוב'ער, פונעם הייליגן בעל יושר דברי אמת, און פונעם הייליגן דרכי צדק.

זייענדיג דריי-און-דרייסיג יאר האט מען אים אויפגענומען אלץ רב אין שטאט קאסוב.

דער אהבת שלום האט מחבר געווען די ספרים, "אהבת שלום - רצון מנחם".

דער אהבת שלום איז געזיצן און געלערנט, און האט זיך מתפרנס געווען דורכ'ן טוהן מסחר, אבער נאר געטוהן לויטן געברויך וויפיל ער האט געדארפט אויף צו לעבן. נאך וואס זיינע רבי'ס זענען שוין נסתלק געווארן האט ער אנגעהויבן פירן אן עדה קדושה.

פון זיינע תלמידים ציילן זיך, הרה"ק רבי אליעזר זאב מ'בוטשעטש זי"ע, און רבי שמואל מ'שינאווא זי"ע.

דער אהבת שלום איז נסתלק געווארן אום י"ז חשון אין יאר תקפ"ו, ומקום מנוחת כבודו איז אין שטאט קאסוב.

קדושת ארץ ישראל

דער אהבת שלום איז אמאל געווען ביי א באזוך מיט זיין שוואגער דער הייליגער סטרעטענער זי"ע ביים הייליגן רבי ארון לייב מפרעמישלאן זי"ע. נאכן באזוך ווען ביידע האבן שוין געהאט אוועקגעגאנגען, האט זיך רבי ארון לייב אנגערופן צו זיין זוהן דער הייליגער רבי מאיר'ל מ'פרעמישלאן זי"ע: "דער סטרעטענער ווען ארבעטן אויף זיך אנצוקומען צום מדריגה, אז נאך זיין פטירה וועט מען אריבער פירן זיין קבר קיין ארץ ישראל".

"און דער אהבת שלום וועט ארבעטן אנצוקומען צום גרעסערן מדריגה, אז נאך זיין פטירה וועט מען אריבערבערענגן קדושת ארץ ישראל צו זיין קבר".

איבער דעם ווערט אויך געבערענגט: אז דער הייליגער שינאווער רב זי"ע האט זיך אמאל אויסגעדריקט, "אויפ'ן ציון פונעם אהבת שלום פון קאסוב, שפירט מען קדושת ארץ ישראל".

בקרב קדושים תתהלל

דער הייליגער חוזה פון לובלין זי"ע האט זיך אמאל אויסגעדריקט אויף אים: "ער איז בבחינת מלך".

דער הייליגער רבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע האט אמאל געזאגט: "מיינע פיס פלאקערן צו גיין צו אים".

דער יצר הרע זאגט

דאס בעסער ווי דיך

איינע פון די גרויסע מתנגדים פונעם הייליגן אהבת שלום פון קאסוב, איז אמאל אריינגעגאנגען צו אים, אז ער האלט בעפארן חתונה מאכן א קינד, און ער האט נישט קיין געלט פאר די הוצאות החתונה, הערנדיג דאס האט דער אהבת שלום אים באלד געשאנקען בסבר פנים יפות א גרויסע סומע געלט.

ווען איינע פון די משפחה מיטגלידער האבן דאס צוגעזעהן, איז יענער אריין צום אהבת שלום, און ג'ע'טענה'ט: "וויאזוי קען דער רבי דאס טוהן, אלעמאל ווען מ'דארף געלט אין שטוב זאגט דער רבי אז ס'איז נישטא, און פאר א מתנגד האט מען יא צו געבן"?

האט דער אהבת שלום זיך צושמייכלט, און זיך אנגערופן: "דו ביסט נישט דער ערשטער וואס טעהנ'ט דאס, און יענער האט דאס נאך בעסער געזאגט ווי דיר".

יענער האט זיך געוואונדערט וועם דער רבי מיינט, האט ער געפרעגט "ווער האט דאס שוין געפרעגט"?

"דער יצר הרע"! - האט דער רבי באלד געענטפערט.

מיינע אלע ביינער למען כבוד יתברך

דער הייליגער אהבת שלום פלעגט ליידן שרעקליכע רדיפות פון זיינע מתנגדים, אזוי שטארק זענען זיי געווען דערקעגן אז זיי האבן אפילו אמאל געוואלט אריינגעבן א מסירה קעגן דעם אהבת שלום.

איינמאל האט הגאון רבי משולם נתן מ'בארדיטשוב זי"ע - פון די נאנטע מקורבים ביים אהבת שלום - אים געפרעגט, אויב עס

שטערט אים די רדיפות וואס מען ברענגט אים. האט דער אהבת שלום זיך אנגערופן: "אויב וואלט איך געהאט איין גאנצער ביין וואס כ'האב נישט צעבראכן פאר עבודת ה', וואלט איך מורא געהאט פון זיי, אבער היות מיינע אלע ביינער האב איך שוין צעבראכן פארן כבוד פונעם רבונו של עולם, האב איך נישט קיין שום מורא פון זיי".

דאס זייגער'ל פונעם אהבת שלום

דער הייליגער עטרת צבי זי"ע פלעגט דאוונען מנחה ערב שב"ק אין די פריע נאכמיטאג שעה'ן, און זיין שמונה עשרה האט געגומען צוויי צו דריי שעה, און אסאך מאל לענגער.

דער עטרת צבי זי"ע פלעגט האבן פארנט פון זיך זיין ספעציעלן זייגער'ל, און ער פלעגט כסדר טאפן דעם זייגער'ל, און קוקן דערויף אינמיטן דאוונען, ווי פארשטענדליך האט דער עטרת צבי זי"ע געהאט דערמיט הויעכע כוונות.

איינמאל איז דער עטרת צבי געווען אין שטאט ראזלא, און עס האט זיך געמאכט אז דער עטרת צבי'ס זייגער'ל האט זיך צעבראכן, און דער גבאי האט דאס געטראגן פאר א פאכמאן דאס צו פארריכטן.

פרייטאג האט זיך דער פאכמאן דערזעהן אז ער האט נישט אנגעיאגט צו פארריכטן דעם זייגער פונעם עטרת צבי, און האט נישט געווייסט וואס צו טוהן, וויסענדיג אז דער עטרת צבי וויל דאס נישט סתם צו זעהן וויפיל אזייגער עס איז, נאר אויף עפעס העכערס אינגאנצן.

דער פאכמאן האט באשלאסן אז היות ער האט ביי זיך אין געשעפט נאך א זייגער, וואס באלאנגט פארן רב פון שטאט, הגה"ק ר' גרשון זי"ע אבדק"ק קאלאמייא, זייענדיג דאן שטאט-רב אין ראזלא, אן איידעם פונעם אהבת שלום פון קאסוב, וועט ער אים פרעגן צו ער קען אויף דעם שבת געבן זיין זייגער פארן עטרת צבי זי"ע, און דער רב האט דערצו מסכים.

יענע וואך ביי מנחה ערב שבת, האט דער עטרת צבי געקוקט פיל מער אויפ'ן זייגער'ל ווי א געוועזענדליכע וואך, און ווי עס האט אויסגעקוקט האט דער עטרת צבי געהאט גרויס חביבות צו דעם זייגער'ל.

נאכן דאוונען האט דער עטרת צבי געשיקט רופן דעם פאכמאן, און געפרעגט וועמענס זייגער'ל דאס איז. אין אנהויב האט זיך דער פאכמאכן דערשראקן, און זיך אנגעהויבן אנטשולדיגן אז ער האט נישט באוויזן נאכצויאגן די ארבעט פון פארריכטן דעם זייגער'ל פאר'ן רבי'ן, דעריבער האב איך געבעטן ערלויבעניש פונעם רב פון שטאט צו פארבארגן פאר'ן רבי'ן זיינס א זייגער וועלכע איז געליגן ביי מיר.

דער עטרת צבי האט תיכף געשיקט רופן רבי גרשון, דער רב פון שטאט, און האט אים געפרעגט פון וואו ער פארמאגט דעם זייגער'ל, האט ער געענטפערט "איך האב עס בירושה פון מיין שוועד דער הייליגער אהבת שלום פון קאסוב".

האט זיך דער עטרת צבי אנגערופן: "יעצט איז מיר שוין אלעס פארענטפערט, איך האב געקוקט אויף דעם זייגער, און איך האב געזהען אז עס איז פיל מיט הייליגער כוונות און יחודים, און דאס איז נישט מיין זייגער'ל, יעצט אז איר זאגט מיר אז עס איז דער זייגער פון אייער שוועד, איז שוין אלעס פארשטענדליך".

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

המשך מעמוד יג

דער באשעפער האט באשאפן די וועלט. דאס מיינט אז שבת איז טאקע דער עיקר ווייל דער אייבערשטער האט גערוהט ביי בריאת הועלם, אבער די וועג וויאזוי אונז ווייסן אז דער אייבערשטער האט גערוהט, דאס איז דורך יציאת מצרים, וואס אונז האבן מקבל געווען די מסורה פון אונזערע עלטערן וואס זענען ארויס פון מצרים, און געשטאנען ביי די בארג סיני, פון דעם ווייס מיר אונז אז דער באשעפער האט באשאפן די וועלט. די לשון וואס דער רמב"ן זאגט איז אז "יציאת מצרים איז א זכר פאר שבת", דורך יציאת מצרים זעט מען דעם שבת.

דער ב"ח זאגט אז אידן אין מצרים האבן געארבעט מיט ל"ט מלאכות עבודת פרך, די א"ת ב"ש פון "פרך" (וג"ל) איז גימטריא ל"ט, וואס דאס איז א זכר צו דעם אז דער אייבערשטער האט געזאגט אז שבת וועט מען נישט טון קיין מלאכות.

במילא איז דאס וועט מען רוהט שבת א זכר צו דעם אז אונז דארפן שוין נישט ארבעטן פאר פרעה, אונז דארפן נאר ארבעטן פאר'ן אייבערשטן, אונז זעמיר עובדי ה'.

דער מענטש איז מחויב זיך מתבונן צו זיין. פרייטאג צונאכטס איז מער אויף די חלק פון מעשה בראשית, נאך די קלענערע דרגא, משא"כ שבת צופרי דאס איז שוין די דרגא פון זכר ליציאת מצרים, די זכר פון מתן תורה. אז ס'קומט שלש סעודות איז נאך העכער, די ענין פון אתה אחד ושמך אחד, וואס שבת איז דאך אויך א הכנה צו לעתיד לבוא וועט ס'וועט זיין די יום שכולו שבת, ווי די גמרא זאגט, אויף דעם זאגט מען דעם שירת היום פון מזמור שיר ליום השבת מזמור שיר לעתיד לבוא, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים, כדי צו געדענקן אז ס'גייט קומען די יום שכולו שבת.

און אז די מענטש לעבט מיט די התבוננות, און ער גייט אזוי מיט מדרגא לדרגא, קען ער ריכטיגער זוכה זיין אז די שבת זאל משפיע זיין אויף אים, און אזוי וועט עס משפיע זיין פאר די גאנצע וואך, און אזוי וועט די קומענדיגע שבת זיין נאך העכער, און נאכדעם וועט ער זוכה צו די ריכטיגע קירבות ה'.

באור השיחות

ליקוט בקצרה מגדולת הצדיקים אשר יומדה"ל חל בימים האלו
מתוך ספרי הקדושים עבודת עבודה שיחות קודש ג"כ

ט"ו חשון

הרה"ק ר' צבי הירש מטשארטקוב ב"ר מאיר ז"ע

גודל מדריגתו

ער איז געווען אן איש קדוש מאוד. דער טאטע פון די צוויי הייליגע ברידער הרה"ק ר' שמעלקא פון ניקלשבורג און הרה"ק ר' פינחס פון פראנקפורט דער בעל הפלאה.

מלאכי השלום

אמאל איז ער אנגעקומען צו די שטאט לעמבערג, און ער איז געבליבן דארט אויף שבת. דער שמש האט צוטיילט אלע געסט וואו זיי זאלן עסן די סעודות, און ר' צבי הירש האט מען געשיקט עסן ביים רב הגאון הגדול ר' חיים כהן ראפאפורט ז"ל. דער רב האט געהאט א קפידא אז אלע געסט וואס האבן געגעסן ביי אים האבן געמוזט קומען צייטליך, און דארט זיין פון ווען מען הייבט אן זינגען זמירות, און ער פלעגט אנשרייען אויב איז מען געקומען שפעט. אלע אורחים האבן שוין געווארטעט אז אויב עסט מען ביים רב דארף מען קומען גענוג פרי, אבער ר' צבי הירש איז אנגעקומען צום רב אינדערהיים גאר שפעט, און צו אלעמען'ס וואונדער איז דער רב געבליבן שטיל און אים גארנישט געזאגט, נאר פארקערט ער האט אים זייער מכבד געווען. נאכ'ן סעודה האבן די תלמידים געפרעגט דעם רב פארוואס ער האט אים נישט פארגעהאלטן פאר'ן קומען שפעט, האט דער רב ר' חיים געענטפערט: ווען ר' צבי הירש איז אריינגעקומען אין הויז, האב איך געזען ווי פיל מיט מלאכים קומען מיט אים צו באגלייטן, וועגן דעם בין איך געבליבן שטיל און איך האב אים גארנישט געקענט זאגן (שיח"ק ח"ג שי"ג).

י"ז חשון

הרה"ק ר' מנחם מענדיל מקאסוב בן הרה"ק ר' יעקב קאפיל - בעל אהבת שלום

גיסו

הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק איז געווען א שוואגער פונעם אהבת שלום, וויבאלד ער איז געווען אן איידעם ביי זיין טאטן ר' יעקב קאפיל חסיד.

דער אהבת שלום האט אמאל געזאגט פאר זיין שוואגער ר' אורי מסטרעליסק: איך בין דיך נישט מקנא נאר מיט איין זאך, דאס אז דו האסט אזא תלמיד ווי דער סטרעטינער הרה"ק ר' יהודה צבי, וואס זיי זענען געווען גאר שטארק מקושר, און דער תלמיד האט נישט מסיח דעת געווען פון זיין רבי'ן, און זיין רבי דער סטרעליסקער האט נישט מסיח דעת געווען פון זיין תלמיד (שיח"ק ח"א כ"ט).

אוירא דארץ ישראל

אמאל זענען די צוויי שוואגער'ס דער אהבת שלום מיטן שרף פון סטרעליסק געפארן צוזאמען צו הרה"ק ר' ארון לייב פון פרעמישלאן, און ר' מאיר'ל פרעמישלאנער איז נאך דאן געווען א קינד, ווען די צוויי צדיקים האבן זיך געזעגנט האט ר' מאיר'ל זיי גאר שטארק נאכגעקוקט, און ר' ארון לייב האט זיך אנגערופן צו זיין זון ר' מאיר'ל אז דער גרויסער [וואס דאס איז דער סטרעליסקער וואס ער איז געווען הויער] וועלן די מלאכים אים פירן נאך זיין פטירה קיין ארץ ישראל, און די קלענערע וועט רוען אויף זיין קבר אוירא דארץ ישראל.

ווען הרה"ק דער דברי יחזקאל משינאווא זי"ע האט זיך משתטח געווען אויפן ציון פונעם אהבת שלום איז ער געבליבן דארט פאר גאר א לאנגע צייט, ווען מען האט אים געפרעגט פארוואס ער האט זיך דארט אזוי לאנג אויפגעהאלטן, האט ער געזאגט אז עס איז אים געווען שווער אוועקצוגיין פון דארט, ווייל ער האט מרגיש געווען אוירא דארץ ישראל. האט אים איינער פארציילט די מעשה פון ר' ארון לייב פון פרעמישלאן, אז ער האט געזאגט אז אויפן די ציון פונעם אהבת שלום גייט רוען אוירא דארץ ישראל, און דער שינאווער רב האט זיך זייער געפרייידט מיט דעם אז ער האט דאס זוכה געווען צו מרגיש זיין (שיח"ק ח"ב כ"ו).

כ' חשון

הרה"ק ר' שלום מקאמינקא ב"ר יעקב יוסף - בעל אוהב שלום

בצל רבו

הרה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע פלעגט פארן קיין ראפשיץ צום הייליגן ראפשיצער רב צוזאמען מיט ר' שלום מקאמינקא, און ווען דער ראפשיצער רב איז נסתלק געווארן האט ר' שלום מקאמינקא אנגעהויבן פארן קיין בעלזא צום הייליגן שר שלום, און מקבל מרות געווען פון אים.

איינמאל ווען ר' שלום איז געפארן קיין בעלזא צו זיין רבי, איז ער דארט זייער נישט געזונט געווארן און ער איז אריינגעפאלן אין בעט פון גרויס שוואכקייט און ער האט נישט געקענט קומען אין שוהל. האט דער שר שלום באפוילן אז מען זאל אים אריינברענגען אין שוהל צוזאמען מיט'ן בעט, און אזוי איז ער געליגן קראנקערהייט אין בית המדרש. ווען עס איז געקומען צו קריאת התורה האט דער שר שלום אויסגערופן יעמוד מורינו רבי שלום וכו', ווי נאר דער שר שלום האט דאס ארויסגעזאגט האט ר' שלום קאמינקער צוריק באקומען זיינע כוחות, און ער האט זיך אויפגעשטעלט און ארויף אויפן בימה עולה צו זיין, און האט שוין מער נישט געדארפט דעם בעט (שיח"ק ח"ב כ"ז).

מאמר כ"ג

המשך סימן ה'
טהרת הטבילה במקוה

להערות והוספות נא להתקשר
עם מכון "עבודת הלוים"
718.451.8674 Ext. 847

צדיקים מסרו נפשם ע"ז

ב. בנועם שיחו היה רגיל לספר על עבודת הקודש שראה אצל אבותיו הק' נבג"מ כשהלכו למקוה בהשכמה מתוך מסירות נפש [ד]. וכן על שאר צדיקים שמסרו נפשם על הטבילה. ואמר שכל זה נוגע גם לנו, כי הצדיקים הללו האירו בכח עבודתם אור גדול לדורות הבאים [ה] שבכח זה יוכל כל אחד לעבוד את ה' כראוי לפי מדריגתו וערכו, כי כח עבודתם וכן כל קדושה שבעולם של יומא דפגרא נשאר רושם הקדושה לעד ולעולם ויכולים להיאחז בזה ה).

מעיינות הלוי

ה) בספר תפארת שלמה (על ל"ג בעומר) כתב וז"ל, מחסדו הגדול וטובת בני ישראל כי הכל לפי הדור ולפי גודל צדקתו של הצדיק יסוד עולם אשר בכוחו הגדול יכול להגן על הדור, ולא לדורו בלבד הוא המשפיע להגן עליהם בתפלותיו הזכים והצלולים רק צדקותו עומדת לעד ולדור דורים, ע"כ.

וכדאי לציין דברים חוצבים להבות אש מדברי הרה"ק מבאלחוב במכתבו מה' אב תרל"ג שנדפס בספר אברבקונטרס מאיר לעולם עמ' סג, א) מש"כ בענין טבילה במקוה, וז"ל, והנני להשיבך על מכתבך הראשון בקיצור גדול על ענייני טהרת הגוף והנפש במקוה ארבעים סאה, ובשורה טובה היא לי אשר תתחזק עצמך ולא תבטל יום אחד מטבילה במקוה, ואז ייטב לך והארכת ימים ושנים וכו', שהקב"ה שואל בקול ומרעיש העולם על המים, שמקילין בני אדם בטבילה במקוה, והיא יותר טוב מתענית שמחליש גופו, אדרבה הטבילה במקוה היא טוב מאוד לבריאת הגוף, ויסכר פי דוברי שקר המלעיגים על זה וכו'.

בני אהובי וחביבי לא תכוין לזה להנאת גופך ולבריאותך רק שתבא ע"ז לטהרת הנפש, כי זה העיקר החיים שלנו בעוה"ז, ויאריכו ימיך ושנותיך כמבואר בגמ' (ברכות כב, א) אמר רבי ינאי שמעתי שמקילין בה, בתשעה קבין, ושמעתי שמחמירין בה, בארבעים סאה, בפירוש רש"י (ד"ה שמקילין, וד"ה שמחמירין), וכל המחמיר בה מאריכין לו ימיו ושנותיו, ומי יהיה שוטה כזה שלא לשמוע דברי חכמים לטבול בארבעים סאה, ועי"ז יפסיד אריכת ימים ושנים טובים,

בארות הלוי

[ד] ראיתי אצל זקיני הק' זי"ע, שבעשר שנותיו האחרונות, כמעט לא השמיע ברבים דברי תורה והדרכה, אבל עבודתו הקדושה היתה מעוררת את לב האדם להתקרב לה', כמו שראינו כיצד עבד את ה' במסירות נפש כל רגע ורגע מימי חייו, ומה נורא היה סדר עבודתו הקדושה בקומו בחצות הלילה, שכאשר הלך לטבול במקוה, לא נטל נר בידו להאיר, כדי שלא ידעו ולא יראו את עבודתו הק', וירד לטבול במעיין שהיה עמוק מאוד, אשר גם ביום היו מפחדים לרדת שמה, בפרט בחושך באישון ליל, והוא ירד וטבל שם במסירות נפש, לאחר מכן חזר לביתו ולמד כל הלילה בקדושה ובטהרה עד אור הבוקר.

כך היה עושה כל לילה ולילה חק ולא יעבור, ולא היה דבר שיבטלנו מסדר עבודתו בלילה, יהיה מה שיהיה. מי שראה זאת לא היה צריך לימוד יותר טוב מזה, כי מזה כבר ראו מהו עבודת ה' מתוך אמת ומתוך מסירות נפש (דברי"ק ח"ב עמ' רצב).

אל אותם ימים אני מתגעגע, כאשר ראיתי בהם את עבודתו בקודש של זקיני הק' בקומו בחצות, והלך לטבול במעיין, שהטבילה במעיין היתה אצלו עבודה גדולה ונוראה, כי בור הטבילה היה עמוק מאוד, והיה פחד לרדת שמה, מלבד מה שהמים היו קרים מאוד, והלך לשם בחושך ואפילה, ולא רצה להדליק נר, כי היה לו בזה ענין עמוק, ואי אפשר לי לפרש כל הענין מה שאני יודע בענין הטבילות במקוה באותה שעה.

כאשר השכים זקיני בחצות הלילה בתחילה הלך לטבול במעיין שהיה בחצירו, החצר היה שטח גדול, מאחורי החצר היה נטוע גן אילנות של פירות טובים, ומחוץ לגן בתחתית ההר, עמד בנין המקוה, שלשם ירד זקיני הק' בחצות הלילה, והיו צריכים לרדת הרבה מדרגות להגיע אל הבנין, ובתוך הבנין ג"כ היו צריכים לרדת עוד הרבה מדרגות כדי להגיע לחדר המקוה, ואל בור הטבילה הוצרכו לרדת עוד הרבה מדרגות, וכל המדרגות היו שבורות והיו בנויים מכמה חתיכות, וכדי לרדת היו צריכים לאחוז בקירות שלא ליפול, והיה פחד גדול לרדת ולטבול שמה, מימיכם לא ראיתם כזה מקוה עמוק, ובנוסף לזה היו המים מאוד קרים, כי לא חיממו אותם כי אם פעם בשבוע, והוא הלך לשם באישון ליל ומשמש באפילה, ולא רצה להדליק נר, ובטבילותיו אז פעל הרבה ישועות, כי הרגיש וידע מראש מי יגיע אליו באותו יום, ומסר נפשו לפעול להם ישועה כבר אז וכו'.

ואחר הטבילה במקוה שב לביתו וישב בחדר הספרים שלו, והתחיל לעסוק בתורה בחיות רב ובמוחין גדולים ולמד באש להבה, אבל לא בקול גדול אלא בצעקה בלחש, רק בתוך החדר שמעו אותו (שיחו"ק ח"ג עמ' קב).

[ה] הבעש"ט הק' בעצמו קפץ פעם מראש הר גדול לתוך נהר כדי לטבול, כי תמיד מסר נפשו על הטבילה, ובימי החורף היה שובר בכל יום את הקרח שעל מי הנהר, וטבל במים קרים. וידוע שפעם אחת בא נכרי אחד, והדליק תבן כדי לחמם את השטח שלפני המים, כדי שהבעש"ט הק' יוכל להתחמם כשיעלה מהמים, כשעלה הבעש"ט הק' מטבילותיו וראה את מעשה הנכרי, אמר לו שאל ממני ואתנה לך אחת משלש ברכות, או שתהיה תמיד בבריאות שלימה, או שלעולם לא תחסר לך פרנסה, או שתתברך בבנים, ביקש הנכרי שיברכו בשלשתן,

גם לבחורים צעירים

ג. גם לבחורים צעירים [ו] דרש שיטבלו במקוה כל יום.

מעיינות הלוי

וזה הענין מדבר רק מתקנת עזרא וכל טומאת קרי.

ומכל שכן מי שטובל עצמו אפילו שהוא טהור, משיג טהרת הנפש והנשמה, ומוסיף קדושה וטהרה, וראיה מכהן גדול שטבל כמה וכמה פעמים, האין די לו בטבילה אחת, אלא להוסיף קדושה וטהרה ע"י כל טבילה וטבילה במקוה.

ואיתא בספה"ק ובראשם הראשית חכמה והשלה"ק וכו', והבן בזה מה שאמרו (יומא פה, ב) מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, דהיינו טהרת נשמותיהן הדבוקים בשמו יתברך, נמצא הטובל הוא דבוק בה' ממש לטהר גופו ונפשו, גופו במים, ונפשו ברוחניות השם השורה שם וכו'.

ועתה לא באתי רק להודיע גודל מעלת המקוה, אשרי מי שמרגיל עצמו בטהרה זו תמיד ויועיל לכל הטומאות, וגם לטומאת העבירות, ויבא לידי טהרה דהיינו טהרת הלב, כמו שכתוב (תהלים נא, יב) ל'ב ט'הור ב'רא לי אלקים, ר"ת טבל, ומטהרת הלב נמשך טהרת המחשבה שהוא במח שיהיה לו מחשבה טהורה וכו', ואח"כ נמשך טהרת כל הגוף וכו'.

ושמעתי מפי קדשו של אדמו"ר מרן שלום רוקח זצוקללה"ה האבד"ק בעלזא זי"ע שתיבת 'בכל נפשך' (דברים ו, ה) בא"ת ב"ש היא תיבת טובל, והרמז איך יוכל לאהוב את השם ב"ה, בכל נפשך, רק אם טובל את עצמו במי המקוה, וזה כוונת הגמ' (ברכות כב, א) כל המחמיר בה על עצמו מאריכין לו ימיו ושנותיו וכו', עכ"ל. וראה המשך דבריו להלן (הערה ז והערה יא).

בארות הלוי

והבעש"ט הק' הסכים וברכו.

כבר סיפרתי את העובדא שסיפר הגה"צ מוה"ר יחזקאל שרגא ווינבערגער הרב מפאיע זצ"ל, אשר סיפר הרה"ק בעל דברי יחזקאל משינאווא זי"ע, כי זה היה דרכו של הרה"ק הר"ר שמעלקא מניקלשבורג למסור נפשו על הטבילה במקוה, ואם אירע שלא היה מקוה בעיר, ביקש שישלשלוהו על ידי חבל אל תוך הבאר, אשר המים שבו היו עמוקים וקרים מאוד, וכאשר העלוהו משם, היה כל גופו רועד מגודל הקור והכפור, אז שמעו איך הוא לוחש לעצמו בזה הלשון: און דו נבילה דו וואקעלסט זיך נאך. עד כדי כך, השפיל והכניע אות גופו לעבודת הבורא ב"ה.

וכעובדא זו דעביד הר"ר שמעלקא ששלשל את עצמו אל תוך באר, עשה פעם גם הרה"ק רבי אהרן ישעי' מהאדאס זצ"ל, כי פעם בשבת קודש בבוקר התמוטט הקיר של המקוה שבעיר ולא יכלו לטבול שם, ביקש רבי אהרן ישעי' מגיסו הרה"צ רבי חיים משולם פייש שפיטצער זצ"ל שישלשלו אל תוך הבאר על ידי הכלי ששואבים בו המים, ואחר כך שלשל הוא את גיסו רבי חיים פייש, כך טבלו שניהם במי הבאר, אחר כך התבוננו בני אדם בעומק הבאר, וראו כי מעשה זה היה באמת סכנה עצומה, והם לא הביטו אל זה, כי מסרו נפשם על הטבילה.

ואצל הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זי"ע הוה עובדא, בהיותו אברך, שדר בעיר פולנאה, ושימש שם כמלמד תינוקות, ובכל לילה כאשר קם לעבודתו, פתח לו הבלן את המקוה לטבול בו, פעם אחת לא רצה הבלן לפתוח לו, כי הטמין שם את חפציו, שלשל רבי פנחס את עצמו דרך הגג אל המקוה, והגג נשבר ונפל עליו ר"ל, ואי אפשר לספר כל מה שאירע עמו, אבל תמצית הדברים היא שמסר נפשו בעד הטבילה בפועל ממש.

ומה אתם אומרים לסיפורים נוראים כאלה, האם אתם משתוקקים על כל פנים, להגיע למדריגתם של אותם צדיקים, כי בזה שאנו מספרים את מעשי הצדיקים, מתעוררת בלבנו השתוקקות לדרוך בדרך אשר הם הדריכו אותנו, לעסוק בתורה כמו שהם עסקו, ולערוך את סדר התפלה כמו שהם ערכוהו, ולברך ברכות הנהנין בכוונה עצומה, וכן בכל מעשינו נשתדל להתנהג על פי הדרך אשר הם הורו לנו (שיח"ק ח"ג עמ' רסד, שיח"ק ח"א עמ' שטז).

כדבר הזה ראו אצל כל הצדיקים, והרבה צדיקים שברו בחורף את הקרח מהנהר, כדי לטבול במקוה וכו', כך היה ממית עצמו על עבודת ה'. והצדיקים הללו האירו בכח עבודתם אור גדול לדורות הבאים, שבכח אור זה יוכל כל יהודי לעבוד את ה' בדרך העבודה לפי מדריגתו, כי כח עבודתם נשאר לעד ולעולם (דברי"ק ח"ב עמ' רצב).

[אין סידור הרב פון הייליגן תניא זי"ע שטייט נישט נאך די הגדה דער פיוט חסל סידור פסח ווייל ס'איז נישט חסל, דער יו"ט איז נישט געענדיגט מ'דארף עס מיטנעמען אויף א גאנץ יאהר.

ווי דער הייליגער מגיד ממעזריטש זי"ע טייטש ושמרת את החוקה הזאת למועדה מימים ימימה, מועדה טייטש דאך אין זיין צייט, נאר דאס מיינט אז דאס וואס דו האסט געהיטן דעם יו"ט אין זיין צייט, זאל בלייבן ביז די קומענדיגע יאר, דאס טייטש מימים ימימה פון איין יאר צום אנדערן, וועגן די כוונה האט עס דער תניא נישט אריינגעשטעלט אין סידור, ער זאגט נישט מ'זאל עס נישט זאגן, אבער אין סידור איז עס נישט אריינגעשטעלט, צו לערנען אז מ'דארף דאס מיטנעמען (שפתי קודש)].

הגה"ק רבי אברהם יצחק ווינבערגער זצ"ל בעל מחבר ספר פני יצחק וכו' הסתופף גם בצלם של צדיקים מתלמידי בעש"ט הק', והיה דבוק ביותר אל הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זי"ע. פעם אחת נחלה והיה בסכנת מות ר"ל. התגלה אליו בחלום רבו הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זי"ע מעולם העליון, וברכו ברפואה שלימה, ואמר לו, שיבקש שיוליכוהו לטבול במקוה ונתרפא, עשו כן, ומיד הוטב מצבו ונתרפא (שיח"ק ח"ג עמ' יט).

מקום מגוריו של דו"ז הרה"ק רבי יהוסף מקאסאני זי"ע היה בעיר טלוסט, היא העיר אשר הבעש"ט הק' התגורר בה בשנות נעוריו, ושם התבודד הבעש"ט ביערות, והרבה שם בטבילות במקואות ובנהרות. ורבי יהוסף היה רגיל לומר, כי הוא נולד על ידי המקוה של הבעש"ט הק' שבעיר טלוסט שמה (שיח"ק ח"ג עמ' לו).

הרה"ק רבי אברהם יהושע פריינד מנאסוויד זי"ע היה איש קדוש מאוד וכו' אשר היה מרבה בטבילה במקואות באופן מופלג מאוד. ושמעתי מפי רב חשוב, אשר שימשו בעת ששבת בשב"ק בכפר הסמוך, והלך הרה"ק באותה שבת שבע פעמים אל הכפר הסמוך, הלוך ושוב, כדי לטבול במקוה, כל כך התמיד בענין הטבילה (שיח"ק ח"ג עמ' תלב).

סיפר לי הגה"צ רבי שלמה זלמן פריעדמאן זצ"ל אבדק"ק ראחוב (בנו של בעל לקוטי מהרי"ח), כי פעם אחת שבת הרה"ק רבי אברהם יהושע פריינד מנאסוויד זי"ע בעיר מגוריו, וראה כי כאשר חזר הרה"ק מן הטבילה במקוה, אירע לו איזה ענין שנגע במקום מכוסה, והלך עוד הפעם למקוה, וכך חזר ונשנה הדבר שבע פעמים זו אחר זו, שטבל וחזר לטבול במקוה. זה היה צדיק אשר היה דבוק באלהיו בכל רגע, ושום דבר לא פעל עליו להטרידו מדביקותו בה', ובכל זאת לא רצה להקל מזהירותו בעניני קדושה, אף זיז כל שהוא (פתגמ"ק ח"א עמ' קסז).

[ו] כל בחור צריך להתנהג לפי סדר קבוע, בקומו בבוקר יקבל על עצמו סדר על כל היום. תחלה יטבול במקוה וכו' ויברך ברכת התורה בכוונה ובשמחה, ויקרא תיכף קריאת שמע (שיח"ק ח"א עמ' יז).

אבותינו ספרו לנו

זכרונות ועובדות מאנשי שלומינו בצל קדשו של רביה"ק זי"ע

הרה"ג רבי שמשון פויגעל שליט"א (ו)

ר"מ בישיבתינו הק' רבות בשנים - ומחשובי תושבי קריתינו הקדושה

דער הייליגער סדר בצל הקודש

אז איך האב שוין דערמאנט דאס וואס איך האב געהאט די זכי' צו זיין ביים סדר וועו "צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה" וויל איך צולייגן עטליכע נקודות וואס איך האב מיטגעהאלטן. איינס, אז יענעם יאר וועו מען האט איבערגעקוקט די שאלאטן בלעטער וואס דער רבי פלעגט געווענדליך נוצן פאר "מרור" און מען האט געטראפן וועריס, האט דער רבי געגוצט כריין אנשטאט דעם. דאס איז געווען א זאך וואס עס איז געווען אנדערש ווי געווענדליך.

בעפארן סדר האט דער רבי געגעבן פאר יעדן מצות. א בחור האט באקומען איין מצה, און די יונגעלייט האבן באקומען צוויי מצות, דאס איז געווען פון זיינע ערב פסח מצות, און דאס האט מען געגעסן פאר די כזיתים.

דער סדר אליין איז צוגעגאנגען זייער געהויבן. דער ערשטער האלב סדר, די הגדה און די סעודה איז געווען מער בניחותא, וועו דער רבי האט במאור פנים פארגעזאגט די הגדה און עס איז געווען מער איינגעהאלטן.

אבער ביים צווייטן האלב, וועו מען האט שוין געהאלטן ביים "פסחא והלילא פקע איגרא", האט דער רבי אראפגעלייגט אן עבודה גדולה, ביי הלל, ביי נשמת, און די פיוטים וויי מען איז מתפלל אויפן בנין בית המקדש, וויי דער רבי האט עס געזאגט מיט אן אויסטערלישע ברען און גאר שטארקע דביקות.

באמת בטבע בין איך א קארגער...

איך געדענק איינמאל וועו דער רבי איז געווען אין בארא פארק, איז פרייטאג אינדערפרי ביי שחרית צוגעקומען א איד בעטן געלט פונעם רבי'ן פאר א געוויסן צווועק וואס ער איז ארומגעגאנגען נאך געלט. דער רבי האט ארויסגענומען א גרויסן פאק מיט געלט און אים עס תיכף אהינגעגעבן.

וועו דער רבי האט געזען אז די ארומיגע וואונדערן זיך אז דער רבי גיט אים אזויפיל געלט אויפאיינמאל, האט זיך דער רבי אנגערופן ברוב ענוותנותו: "דער אמת איז אז איך בין בטבע געבוירן א קארגער. אין מיינע יוגנט יארן האב איך געהאט צוויי פענגא - א קליינער סכום אין אונגארישע געלט - און איך האב עס א גאנצע זמן נישט אויסגעגעבן... נאר די געלט וואס איידן געבן מיר, געב איך ווייטער"...

מיטגעהאלטן וועו עס האט געזאגט תהלים

מען האט שוין דערמאנט אז איך האב געהאט די זכי' צו זיין פון די וואס האבן זיך אנגעשטרענגט צו זיין ביי תהלים זאגן יעדן שבת אינדערפרי. איך וויל צולייגן אז דער רבי האט עס אויפגעפאסט, און ער האט עס געדענקט.

ס'איז געווען איינמאל ביומא דהילולא כ"ח סיון וועו דער רבי האט נאכן דאוועננען געוואלט אויסזאגן תהלים. דאס איז געווען דאס ערשטע מאל, עס איז נאך בכלל נישט געווען קיין איינגעפירטע זאך, און דער רבי האט זייער געהאט חשק אויסצוזאגן תהלים ביום המסוגל.

וועו דער מנין האט געענדיגט דאוועננען, האט דער רבי - נישט וועלנדיג אויסרעדן - געשריבן א צעטל מיט צוויי זאכן דערויף, איינס איז געשטאנען אז ער וויל זאגן תהלים, און ער האט קלאר ארויסגעשריבן דארט אז וועו עס זאגט עס דא, איז אזוי וויי ער וואלט וועו געווען ביים ציון איינעם טאג פון די יארצייט. נאכדעם האט ער צוגעשריבן אז "מען זאל רופן שמשון פויגעל פון ישיבה". איך האב יענעם טאג נישט געדאוונט מיטן רבי'נס מנין, איך האב

אויב האט איר א מעשה
צו פארציילן פון רבינו הקדוש זיעועכ"י
אדער איר וויסט פון א מענטש וואס האט צו פארציילן

ביטע לאזט א מעסידש אויף
קול איחוד טאהש
718-451-8674
אוך דחוקש 842

געהאלטן דעמאלס אינמיטן לערנען דעם נאכמיטאג-סדר, און דער רבי האט מיר געשיקט רופן אז איך זאל קומען מיטזאגן תהלים.

איך האב געפילט אז דאס איז וויבאלד דער רבי האט מיר געזען יעדע וואך שבת אינדערפרי ביי תהלים, האט ער פארשטאנען אז איך האב א געפיל דערצו, און ער האט געוואלט אז איך זאל קומען מיטזאגן תהלים מיט אים ביים יארצייט פונעם עלטער זיידן רבינו השרף זי"ע.

אזוי אויך געדענק איך אז עס האט געקענט זיין ביים מיטאג טיש, אז וועז דער רבי האט מיר געענדיגט געבן שיריים מיט די רעכטע האנט, האט ער מיר געגעבן א כאפ אן מיט די לינקע האנט, מיר צוריקצוהאלטן פון גיין ווייטער, און ער האט מיר געגעבן נאך א פארציע שיריים אין די אנדערע האנט, וואס דאס איז געווען ווי א אות הכרה אויף דעם אז איך קום צו תהלים זאגן יעדן שבת אינדערפרי, טראץ וואס עס איז געווען א שווערע זאך.

עס איז שוין מסודר...

איך האב געהערט פון הרה"ח רבי חיים יוסף ארענשטיין ז"ל, ברודער פונעם רבי'ן זי"ע, אז ער איז דא געווען אין מאנטריאל נאך פאר דער רבי איז אהערגעקומען וואוינען דאהי. וועז דער רבי איז געקומען וואוינען אין שטאט, איז ער צוערשט געקומען איינשטיין ביים אים אין שטוב ביז ער וועט זיך אליין מסדר זיין.

האט ער מיר געזאגט אז וועז דער רבי איז אנגעקומען דא אויף מאנטריאל האט ער אנגעהויבן טראכטן וויאזוי ער קען ארויסהעלפן דעם רבי'ן זיך מסדר זיין מיט פרנסה, ער האט געטראכט אהער און אהין, אבער ער האט נישט געווואוסט וואס צו טון. למעשה פרייטאג צונאכטס איז זיך צוזאמגעקומען א ציבור מיטצוהאלטן דעם רבי'נס עבודה ביים טיש, וואס איז געווען ביי אים אינדערהיים, און כנהוג האט זיך דארט צובראכן טישן און בענקלעך...

וועז ער האט דאס געזען, האט ער שוין פארשטאנען אז ער דארף נישט שאפן קיין פרנסה, עס איז שוין מסודר...

אלעס אוועקגעגעבן פון זיך

אין יענע צייט וועז דער רבי האט געוואלט מייסד זיין דעם ערשטן בית המדרש "אוהל אלימלך טאהש" אין מאנטריאל, איז געווען הרה"ח ר' נפתלי קרויס ע"ה וואס ער האט זיך אריינגעלייגט צו שאפן דאס געלט. דער סכום וואס מען האט געדארפט האבן

דאן האט ער זיך אויסגעלערנט דאס וואס יעדער האט שוין שפעטער געוואוסט, אז דער רבי גיט אוועק זיין געלט פאר א צווייטן איד ביזן לעצטן פרוטה, אפילו אויב ער דארף עס האבן

איז געווען דריי טויזנט דאלער, זעט אויס אז בימים ההם איז דאס געווען גענוג צו אפקויפן א בנין און איינארדענען א ביהמ"ד.

וועז ער האט שוין געהאט דאס געלט האט ער עס איבערגעגעבן פארן רבי'ן, און מען האט זיך געגרייט צום גמר המקח. למעשה, וועז עס איז געקומען צום מקח, האט דער רבי נישט געהאט דאס געלט... וויל אינצווישן האט עס שוין געמאכט דעם וועג צו א נצרך אין שטאט וועם דער רבי האט ארויסגעהאלפן.

דאן האט ער זיך אויסגעלערנט דאס וואס יעדער האט שוין שפעטער געוואוסט, אז דער רבי גיט אוועק זיין געלט פאר א צווייטן איד ביזן לעצטן פרוטה, אפילו אויב ער דארף עס האבן. און וועז ער האט צוזאמגעשטעלט דאס געלט צום צווייטן מאל האט ער עס שוין נישט איבערגעגעבן פארן רבי'ן, נאר ער האט אליין געפירט דעם גאנצן מקח וממכר...

מעמד גמר המקח

אז מען רעדט פון גמר המקח, וועלן איך צולייגן אז איך געדענק דעם "מעמד גמר המקח" פאר די ישיבה בנין. דאס איז שוין געווען מיט אזא ניין יאר נאכדעם וואס מען האט געבויט די בנין הישיבה, אבער מען האט נאכנישט געהאט אויסצוצאאלן דאס וואס מען האט געדארפט געבן, וויל דער רבי האט אלעס אוועקגעגעבן, טיילנדיג ריזיגע סכומים, דאס אלעס בשעת די ישיבה האט זיך קוים געדעקט.

בשנת תשל"ב איז געקומען א איד, כפי זכרוני האט ער אויפן לעצטן נאמען געהייסן האלענדער, ער פלעגט אסאך צו קומען דא ביי פארשידענע געלעגנהייטן, און ער האט אראפגעלייגט א סכום פון הונדערט זעקס און צוואנציג טויזנט דאלער, א סכום עצום בימים ההם, און ער האט אויסגעצאלט דעם בנין.

מען האט געמאכט א גאנצע סעודה לכבוד דעם גמר המקח, דאס איז געווען צוזאמען מיט די סעודת פדיון הבן ביי הרה"ח ר' יצחק דוב נייפאן הי"ו, ביי בנו מוה"ר יחזקאל שרגא נייפאן הי"ו, וואס מען האט געפראווען אינאיינעם מיטן חנוכת הבנין פון די ישיבה.

מעשה נערות זיך אנצונעמען פארן רבי'נ'ס כבוד

איך האב שוין דערמאנט די מעשה מיטן "דוי הסר" וואס דער רבי האט געזאגט אז "נישט אין דעם וועגדט זיך עס". איך וויל

המשך בעמוד כב

אור לישרים

זכרונות מאנשי שלומינו שהלכו לעולמם

הרה"ח ר' הערש לייב ווינבערגער ז"ל (ב)

מהיושבים ראשונים במלכות
ומפארי וישישי תושבי קריתינו הקדושה

ט"ז חשון תשפ"ז

נאכן קריג איז ער צוריק אהיימגעקומען שבור ורצוץ לעיר מולדתו מונקאטש, נאר צו זען די עיר בחורבנה, איבערבלייבנדיג איינער אליינס "אחד בעיר" וואו ער האט פרובירט צו געפינען איבערבלייבענישן פון זיין משפחה.

צובראכן און עלנד איז ער אהיימגעקומען צו זיין שטוב וואו ער האט געוואוינט פארן קריג. אבער צו זיין וואונדער איז נישט געווען קיין עק, טרעפנדיג זיין היים ענגוי ווי ער האט עס איבערגעלאזט, אנטלויפנדיג אינמיטן דעם סדר; שולחנו ערוך ומטה מוצעת, די מצות און וויין זענען נאך געלעגן אויפן טיש... ווי ער האט פארציילט, איז עס אים געווען אן אות לטובה און א שטארקע חיזוק צו בלייבן שטארק מיט זיין אידישקייט פונקט ווי פארן קריג.

אין יענע תקופה האט ער זיך אריינגעלייגט אין מסחר, וואו ער האט שיין מצליח געווען, אבער א לאך האט שטענדיג ענעמסטיגט אין הארץ פון ר' הערש לייב, וואס האט געוואלט צו האבן א רוחניות'דיגן קוואל פון וואו צו שעפן "מבאר מים חיים" און צו שטייגן בעבודת השם ענגוי ווי פארן קריג.

מצאתי את שאהבה נפשי

צוליב זיינע ביזנעס אנגעלעגנהייטן האט זיך כסדר געמאכט אז ער זאל ארומרייזן צו אנדערע שטעט לענגאויס אונגארן.

ויהי היום, ר' הערש לייב איז אנגעקומען קיין נירעדהאז אינאיינעם מיט עטליכע חברים צו מאכן געשעפטן, און זיי האבן דארט געווויילט פאר א שטיק צייט. וועהן זיי האבן זיך געגרייט אהיימצוגיין, זענען זיי אנטוישט געווארן צו הערן אז זיי האבן פארשפעטיגט די באן. נו, וואס טוט א איד אין אזא פאל? מען גייט אין בית המדרש אריין.

אן אינטערעסאנטער ספעקטאל האט זיך אים אנטפלעקט אריינקומענדיג אין בית המדרש, זענענדיג דעם רבי'ן דאוועננען מיט קולי קולות, און השתפכות הנפש, לאנג נאכדעם וואס דער ציבור האט שוין געענדיגט דאוועננען. די סצענע איז פאר ר' הערש לייב'ן געווען א מורא'דיגער וואונדער, דאס איז געווען א זעלטענהייט נאכן קריג, איז ער געשטאנען פארגאפט א לענגערע ווייל ביז דער רבי האט פארענדיגט דאס דאוועננען. גלייך דערנאך איז ר' הערש לייב צוגעלאפן צום רבי'ן, און מיט אן אומבאהאלטענע איבערגענומענקייט אים דערלאנגט א ווארעמען "שלום עליכם", אויסשטרעקנדיג דערביי א שיינעם סכום געלט פארן רבי'ן, זיך אינטערעסירנדיג דערביי ווער זענט איר ?

דער איד האט זיך אידענטיפיצירט מיט זיין נאמען און געזאגט אז ער קומט פון די שטעטעלע טאהש. פאר ר' הערש לייב איז דאס געווען ווילד פרעמד, ער האט דאס ערשטע מאל געהערט די נאמען 'טאהש'...

דער רבי האט זיך מורא'דיג דערפרייט זענדיג א היימיש פנים און האט אויפגענומען ר' הערש לייב'ן גאר ווארעם, אבער ער האט זיך אנטזאגט צו נעמען דאס געלט, מיט'ן אויסרייד אז ער נעמט נישט קיין געלט פון בחורים. ר' הערש לייב האט אבער נישט נאכגעלאזט, און האט שטארק געבעטן דעם רבי'ן צו נעמען דאס געלט. נאך לאנגע הפצרות האט זיך דער רבי אנגערופן: "מיט איין תנאי בין איך גרייט צו נעמען דאס געלט, אויב דו וועסט קומען צו מיר אהיים עפעס טועם זיין און הנאה האבן פון א טובה מיינעה, באווילג איך צו נעמען דאס געלט".

ר' הערש לייב האט אן קיין איבריגע צענערנישן גלייך מסכים געווען. צוליב די אויסטערלישע הונגער און נויט וואס דער רבי האט זיך געפינען, האט אים דער רבי מכבד געווען מיט שווארצע קאווע... א שיינע שמועס האט זיך געפעדעמט ווי דער רבי האט אים דערביי מחזק ומעודד געווען, אריינשיינענדיג אין זיין הארץ הויפענעס ווארעמקייט און יראת שמים. ר' הערש לייב האט אן קיין ספק געווואוסט אז ער האט געטראפן דאס וואס ער האט געזוכט, און טאקע מאז ועד יומו האחרון האט ער נישט אפגעלאזט רביה"ק זי"ע, נאר זיך געקלאמערט תחת דגלו הטהור ביזן רבינ'ס פטירה.

פרק האיש מקדש

א תקופה שפעטער האט ער געטראפן זיין באשערטע אשת חיל מרת רבקה ע"ה, די טאכטער פון ר' יעקב אליעזר הכהן פריעד ע"ה. זיי האבן געהאט די זכיה אז דער רבי איז געווען מסדר קידושין ביי זייער חתונה.

לך לך מארצך

שמועות האבן קורסירט אויף די גאסן פון

טיסא-סאלקא - די שטאט וואו ר' הערש לייב האט געווואוינט - איבער דעם אנקום פון די קאמוניסטן. וואס דאס האט באדייט דארף מען פאר קיינעם נישט מסביר זיין; עס איז געווען פארשטענדליך גאר שווער פארן ארטיגן אידנטום, וואס האבן נארוואס דורכגעמאכט אזא ביטערע קריג און יעצט איז געקומען אזא צרה פון "גולה אחר גולה". רוב מנין ובנין זענען טאקע אנטלאפן פון דעם ביטערן אייראפע און האבן עמיגרירט קיין אמעריקע.

פאר ר' הערש לייב, וואס האט זיך שוין אנגעזאמלט א שיין פארמעגן און פארמאגט א שטיקל געשעפט, האט דאס באדייט פיל מער ווי בלויז ארויסוואנדערן; עס איז אים געווען א גרויסער געלט שאדן. איז ער געגאנגען אנפרעגן דעת תורה ביי הרה"ק ר' יחזקאל'ע מערץ זי"ע וואס ער זאל טון. "חכם עדיף מנביא" - ר' יחזקאל'ע האט אים געהייסן נישט צו פארזוימען קיין צייט, נאר גלייך הייבן די פיס און אנטלויפן, איבערלאזנדיג זיין גאנצע האב און גוטס נאך זיך. אבער וואו אהין? אזוי ווי רבינו הקדוש זי"ע האט שוין דעמאלטס געווואוינט אין מאנטריאל, האט ער באשלאסן צו ריכטן זיינע טריט "בעקבי רבו ומאורו" וישב במאנטריאל.

לבו ער לכל דבר שבקדושה

זיין עסקנות-נאטור און ווארעמקייט האבן אים נישט געלאזט שטיין גלייכגילטיג, נאר ער איז אריינגעשפרינגען מיט זיין גאנצן כוח אין דעם דעמאלטסדיגן "פארפרוירענעם" מאנטריאל, און האט פיל געלייסטעט לטובת המקום.

א קאפיטל פאר זיך קען געשריבן ווערן איבער די בראשית יארן אין מאנטריאל, און די אקטיוויטעט ראלע וואס ר' הערש לייב האט געשפילט אין יעדן אספעקט פון אידישקייט און די פילצאליגע פעולות לטובת אחינו בני ישראל. אט זענען טייל פון זיי:

מהדרין מילך

חלב עכו"ם איז ליידער געווען א "לכתחילה" ביי דאס רוב מאנטריאלער אידנטום אין יענע צייטן. אויסער דעם אלגעמיינעם שוואכן מצב, איז געווען א גרויסע שווערigkeit צו באקומען חלב ישראל, וואס איז כמעט נישט געווען בנמצא. ליידער איז דער ענין פון חלב עכו"ם געווען זייער נפרץ במשך א לאנגע תקופה, עד שבא ר' הערש לייב, וואס איז געווען ווי א רעטונגס-ברעט פאר די אודים מוצלים וואס האבן זיך אריינגעלייגט בעובי הקורה אריינצוברענגען חלב ישראל קיין קאנאדע, ומעשה שהיה כך היה:

ווען די ערשטע עסקנים האבן זיך צום ערשטן מאל געזומען די שווערע אונטערנעמונג אז חלב ישראל זאל ווערן א נחלת הכלל, האבן זיי זיך אנגעשטויסן אין פילע שווערigkeiten. איבערהויפט די פאקט אז כדי עס זאל קענען זיין סוקסעספול מוז עס זיין אוועקגעשטעלט ווי א געהעריגע פירמע און נישט ווי אן ארגאניזאציע. אין דעם פאל האט דאס געמיינט אז א טיכטיגער ביזנעסמאן דארף שטיין בראש און פירן די פאזיציע. ווי פארשטענדליך, האט מען קיין גרויס געלט נישט געקענט מאכן דערפון צוליב דעם גאר קליינע נאכפראגע, ממילא איז עס געווען גאר שווער פאר די עסקנים דאס אויסצופירן מכח אל הפועל, עד שנתנו עיניהם על ר' הערש לייב, וואס חוץ זיין ווארעמקייט לכל דבר שבקדושה, איז ער געווען א טיכטיגער סוחר און מער ווי פאסיג צו דינען אויף דעם אמט. איבעריג ארויסצוברענגען אז ר' הערש לייב האט גלייך אנגענומען דעם אנבאט, און מיט מסירות נפש פלעגט ער אויפשטיין פרי פארטאגס און פארן צו די פארמס, וואו ער האט געארבעט אן עבודת הפרך אהערצושטעלן חלב ישראל.

אין די ערשטע תקופה פלעגט ער אליינס ארומגיין קלאפן אויף די טירן זיך צו בעטן ביי אידן זיי זאלן קויפן חלב ישראל.

היינט צוטאגס ווייסן שוין אלע פון די בארימטע חלב ישראל פירמע "מהדרין מילך", וואס איז דער הויפט מילך פראדוצירער אין קאנאדע, אבער ווייניג ווייסן די שווערע ארבעט למעלה מכוחות אנוש וואס איז אריינגעגאנגען אין די בראשית יארן צוצושטעלן כשר'ע מילך, וואס האט דעמאלטס אפילו נישט געקלעקט אויף פרנסה בדוחק.

המשך מעמוד ב

צולייגן א מעשה וואס איז געווען אין די ערשטע צייטן אינעם שטעטל. דא האט געווואוינט דעם רבינ'ס שוואגער הרה"ח ר' ליפא ווייס ז"ל, וואס ער איז געווען פון די ערשטע תושבים. אין יענע צייט איז געווען זייער ווייניג מנינים, און עס איז אויסגעקומען אז ר' ליפא האט געדאוונט מנחה אין ישיבה, צוזאמען מיט די בחורים.

איינמאל ווען ער האט געהאט יארצייט און צוגעגאנגען צום עמוד, ס'געווען אין די תקופה ווען דער רבי האט געטוישט פון ביי ברכת המינים פון "ולמלשינים" צו די נוסח "ולמינים" וואס מיר זאגן ביז היינט, און קומט נאך פונעם הייליגן קאמארנא'ער זי"ע, און ער איז נאכגעישט געווען געווואוינט דערצו, און ער האט געזאגט "ולמלשינים".

ר' ליפא האט געהאט די "גראסערי" אין שטעטל יענע יארן. עס איז געווען נישט מער ווי אין צימער אינעם בנין הביהמ"ד וואס דארט איז געווען געציילטע פראדוקטן, און דאס איז געווען די 'גראסערי' פון קרית טאהש. עטליכע בחורים וואס עס האט זיי געשטערט אז ר' ליפא זאגט נישט דעם נוסח פונעם רבי'ן, האבן זיך שטארק באנארישט, און זיי האבן פארשטאפט דעם שליסל לאך פונעם גראסערי...

ווען דער רבי האט עס נאכגעהערט, האט עס אים זייער געשטערט. דעם קומענדיגן טאג איז ער געקומען אין ישיבה און געזאגט א שארפע דרשה איבער די נושא, און קלארגעשטעלט אז עס איז נישט קיין כבוד פאר אים און די אבות הק' אז מען טוט אזעלכע זאכן, און ער האט זייער אונטערגעריסן אזעלכע שריט וואס זענען נישט תורה'דיג און נישט מענטשליך, אפילו אויב מען וויל זיך אננעמען כאילו פארן כבוד פונעם רבי'ן.

המשך יבא בעז"ה

מאנ"ש לאנ"ש

בריוון און
מעסעדזשעס פון
אנשי שלומינו
צו אנשי שלומינו

מיטגענומען די שמחת תורה אויף א גאנץ יאר

זעענדיג די בריוון פארגאנגענע וואכן איבער די רישומא קדישא פונעם יו"ט שמחת תורה בצילא דמהימנותא, איז אין א בחינה פון "להגיד שאינך כפוי טובה" שפיר איך א חיוב אויך ארויסצובערענגען מיינע הרגשים נאכ'ן זוכה זיין מיטצוהאלטן די הייליגע לעכטיגע סוכות טעג בצל הקודש, וואס איז מיר געווען א אויסטערלישע איבערלעבעניש, טעג וואס זענען איין שטיק קדושה און התרוממות הנפש, אזוי אז איך קען זאגן בפה מלא אז מיין גאנצע חיות דקדושה במשך דעם לאנגן ווינטער, קומט פון די ימי הסוכות וואס איך האב די זכיה צו ווייל בצל הקודש פון רבינו שליט"א. ומי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכונה צו קומען מער אפט זיך מסתופף זיין בצל הקודש.

אן אינטערסאנטע קרישקעלע צו באמערקן, ווען מען רעדט פון מיטנעמען דעם יו"ט, איז געווען די ריזיגע סיין וואס האט זיך געוואנדן מיט א דירעקטע מעסעדזש צו אלע חשוב'ע געסט, אז מען זאל בלייבן ביים הייליגן רבי'ן זי"ע א גאנץ יאר, מיט'ן זיך אויפסיינען אויף 'פועל ישועות'.

באמת האב איך שוין אסאך געהערט פון די גרויסע מופתים און ישועות שלא כדרך הטבע וואס אידן זענען דורכדעם, זיי בלייבן מיט א קשר צום הייליגן רבי'ן. אבער יעצט זענדיג דעם סיין האט עס מיר געגעבן א שטארקע התעוררות הלואי וואלט איך טאקע געווען ביים רבי'ן א גאנץ יאר. און טאקע ווען דער שד"ר התלמוד תורה איז ארומגעגאנגען אפעלירן צום עולם, האבן מיר געשלאסן א שטארקע התקשרות מיט'ן הייליגן רבי'ן.

אזוי אז חוץ די עצם פאקט, וואס האט מיר געגעבן א געוואלדיגע הרגשה ביים אהיימקומען, וויסנדיג אז איך בין געבליבן מקושר, האב איך גלייך געזען א שטארקע שינוי לטובה אין א געוויסע געשעפט מיט וואס איך מוטשע מיר שוין לאנג, וכן יעזור השי"ת הלאה בזכות רבינו הקדוש און זיינע הייליגע קינדערלעך.

איך טייל עס מיט'ן ציבור, צו וויסן אז ס'איז נישט רחוק מן המציאות, מען קען זיין ווייט אוועק און דאך לעבן מיט'ן הייליגן רבי'ן שטענדיג, עס קאסט נישט טייער, און עס איז ווערד אלע געלטער. כ'קען מעיד זיין בפה מלא אז מען שפירט א התקשרות צום הייליגן צדיק, וויסענדיג אז מען העלפט ארויס זיינע הייליגע מוסדות באתרא קדישא. די שמחת תורה בלייבט אויף א גאנץ יאר!

בכבוד רב

ל.ה.
ווילאמסבורג

פארוואס ווערט די בצל הקודש באריכטן אזוי שטארק צוטיילט

לכבוד די חשוב'ע מערכת.

אלס איינער וואס האלט מיט פונדערווייטנס די אנטוויקלונגען בצל הקודש, נישט האבנדיג די זכיה צו ווייל אזוי אפט בצל הקודש, איז מיר ממש למשיב נפש די באריכטן בצל הקודש, איך דערקוויק מיר דערמיט יעדן איינציגן וואך, עס טראגט מיר צוריק צו די זיסע ישיבה יארן, וועלן מען האט געלערנט אין הייליגן שטעטל און זיך געווייקט בצילא קדישא.

פארשטייט זיך, אז יו"ט סוכות איז מיין קאפ כסדר געווען פארנומען, איך האב מיר פארגעשטעלט וויאזוי עס קוקט יעצט אויס בצל הקודש, נאך וואס פאראיאר האב איך ב"ה יא געהאט די זכיה דארט צו זיין און מיטלעבן דעם יו"ט.

למעשה, שבת בראשית האב איך געהאפט שוין צו קענען ליינען דעם גאנצן באריכט, און אזוי כאטש משלים זיין מיט די געשריבענע שורות דעם יו"ט. איך בין אבער אנטוישט געווארן צו זען ווי עס איז נאר געווען א חלק פון די באריכטן. באמת איז דאס אזוי יעדן יו"ט אז די באריכטן ווערן שטארק צוטיילט.

כ'פארשטיי אז עס גייט אריין אסאך ארבעט אין דעם, אבער ביטע האלטן פאר די אויגן אז אידן איבער די וועלט לעכצן מיטצוהאלטן, און קוקן ארויס אויף די באריכטן, עס וואלט זייער אסאך צוגעגעבן וועלן מען קען גלייך נאך יו"ט האבן די פולע באריכט, און כאטש פראבירן פארצושטעלן וויאזוי דאס האט אויסגעקוקט.

מיט דאנק

(-) לאנדאן

איבערצוגעבן אייער בריוו

שיקט א בריוו אויף
פאסט
11 VAN BUREN DR. #205
MONROE, NY 10950

שיקט א
פעקס
845.610.8674

לאזט א מעסעדזש אויף
קול איחוד
718.451.8674 #841

וויבאלד עס נעמט צייט צו מגיה זיין די בריוון אין דעם אפטיילונג כראוי, ביטע אנטשולדיגן אויב זעהט איר נאך נישט גלייך אייער מעסעדזש אדער בריוו אינעם מדור.

א שמחת תורה'דיגע טעם אין חשון

אסאך האבן שוין ארויסגעברענגט די מעלות פונעם איבערגעפרישטן גליון, אבער איך וויל ארויסברענגען א זייטיגע אנעקדאט וואס איז מיר שטארק געפאלן. נאכ'ן זיין צווייטע טעג בצל הקודש, איז מען צוריקגעפארן אהיים און געווארן פארנומען מיט דעם טאג-טעגליכן הלוך ילך, אזוי מען האט שוין כמעט פארגעסן פון די לעכטיגע צייטן וואס מען האט קוים געהאט.

אבער היות די בצל הקודש באריכטן פון יו"ט ווערן געווענליך צוטיילט אין עטליכע וואכן, איז אויסגעקומען אז יעדע וואך שבת פרישט מען זיך איבער, מען וועקט אויף די געשמאקע זכרונות פונעם יו"ט, און עס געבט אזא דערמאן די התעוררות און קבלות טובות.

מסתם טוט מען דאס נישט דירעקט, אבער בכל אופן איז עס זייער א געשמאקע זאך און געבט שטארק צי פאר יעדן וואס האט עס נאר מיטגעהאלטן.

ש.י.ג. מאנסי יצ"ו

וואו וואלטן מיר געטראפן די אלע הייליגע הוראות

איך וויל ארויסברענגען מיין טיפע התפעלות פון די אפטיילונג 'אבותינו ספרו לנו', ובפרט די לעצטערע וואכן ווען עס לויפט די אויסנאם רייכע זכרונות פון **הרה"ג ר' שמשון פויגעל שליט"א**, וואס איך ליין יעדע וואך מיט דורשט.

חוץ די עצם אינטערסאנטע זכרונות און ערשטהאנטיגע פרטים, וואס ווערט אזוי געשמאק אראפגעלייגט, האב איך אויך אויפגעכאפט צווישן די שורות, אסאך אינטערסאנטע הוראות הקודש וואס דער הייליגע רבי האט געזאגט פאר די בחורים און מקורבים אין יענע בראשית יארן וועלן דער ציבור איז נאך געווען זייער קליין, און דער רבי איז געווען מעורב בעובי הקורה אין יעדע דבר קטן וגדול.

אסאך זאכן וואס אין די שפעטערדיגע יארן איז שוין נישט אויסגעקומען צו הערן פונעם הייליגן רבי'ן. דער רבי איז שוין דאן געווען א רבן של ישראל, מיט טויזנטער אידן הצובאים על פתחו, עס איז שוין ווייט נישט אויסגעקומען צו הערן די סארט הוראות פונעם רבי'ן בכל תחומי החיים, אזוי ווי אין די ערשטע בראשית יארן.

דעריבער איז א מורא'דיגע תועלת אראפצושרייבן און אריינלייגן די אלע זכרונות, פאר דעם סיבה אליינס אז עס עפנט אויף א וועלט פון הוראות און הדרכות וואס מיר וואלטן וועלן נישט געווואוסט אן דעם.

יישר כח והצלחה רבה אין די עבודת הקודש

ש.ב. מאנטריאל

טוישן די אותיות

לכבוד מערכת באור החיים.

איך וויל אויפמערקן איין נקודה איבער די נייע אויסשטעל, וואס וועט לכאורה זיין א שטארקע תועלת. דאס איז בנוגע די אותיות (פאנטס) וואס מען נוצט. אין די אלטע אויסשטעל האט יעדע קאלום געהאט אנדערע אותיות, וואס האט געמאכט גרינג פארן מח צו האלטן חשבון ביי וועלכע ארטיקל/אפטיילונג מען האלט יעצט. ביי די נייע אויסשטעל איז טאקע אלעס מורא'דיג שיין און מסודר, אבער די איין זאך שטערט מיר אביסל, אז אלעס האט די זעלבע אות, און ס'מאכט אביסל צומישט, בפרט ווען מען געבט א עפן אויף אינמיטן און מען כאפט נישט וואו מען האלט. האב איך געוואלט פרעגן די מערכת צו מען קען אפשר ביטע עס מער מסדר זיין און קלאר מאכן יעדע מאמר מיט זיין ספעציפישע סארט אות.

א גרויסן יישר כח

מ. א. י. ש., בארא פארק - ש.פ., קרית טאהש

תשובת המערכת: ביים אהערשטעלן דעם נייעם פארמאט, האבן מיר אריינגעלייגט אסאך כוחות און מחשבה וויאזוי דאס צו מסדר זיין. און מען האט דעמאלטס באשלאסן בכוונה תחילה צו מאכן דעם גאנצן גליון מיט א היבש ענליכע סארט אויסשטעל, כדי עס זאל נישט אויסקוקן ווי עטליכע גליונות צוזאמגעשטעלט, נאר אלעס איין גרויסע שיינע זאך בכבוד הראוי.

דאך לתועלת הציבור עס זאל זיין גרינגער צו ליינען, האבן מיר עס צוטיילט, אז די חלק התורה וההלכה האט איין סארט אות, די חלק המעשיות ומנהגים האט א צווייטע סארט אות, און די בריוון און נייעס בצל הקודש א דריטע סארט אות, אזוי איז עס גרינגער פארן אויג צו כאפן וואו מען האלט.

במקהלות

נייעס, באריכטן, און
אנטוויקלונגען, אינערהאלב

קהילותינו הקדושים

צווישן מקהלת אנשי
שלומינו ברחבי תבל

כוללי אברכים דקהילותינו הקדושות:

פתיחת הזמן בכוללינו המפוארים

שטייגענדער רוח התורה אין די היכלי הכוללים די בכל אתר ואתר, שפירט זיך שטארק ביים פתיחת זמן החורף, וואו הונדערטער אינגעלייט אשר תורתם אומנתם הארעווען על התורה ועל העבודה יומם ולילה מיט גרויס התמדה

שלא יחסר המזג: הנהלת הכולל "עטרת מרדכי" איבערראשט די רבני הכולל מיט"ן אויסצאלן די גאנצע געהאלט, און פארשפרעכט צייטליכע געהאלטן אויף להבא.

קול התורה נשמע בכוללנו: א הייליג בילד זעט זיך אן בהיכלי הכוללים בקריתינו הקדושה ובבתי מדרשינו אין אלע שטעט צום פרישן ווינטער זמן, אונטער פארשידענע לייכט טורעמעס וחבורות שונות ערב ובקר וצהרים.

היכל הכולל המרכזי "כולל עטרת מרדכי"

עס איז א דבר גלוי וכותלי הכולל מעידין אויף די שטארקע ריתחא דאורייתא אין היכל הכולל, וואו א שטייגענדע צאל אינגעלייט זיצן און הארעווען בעומקה של תורה און עוסק זענען בשמעתתא אליבא דהלכתא. די תלמידי חכמים נעמען איין מקצוע נאך מקצוע און פילעווען בדבר ה' זו הלכה "לדעת המעשה אשר יעשון", מיט אן אויסוואל פון חבורות אויף די ד' חלקי שולחן ערוך און באזונדערע מסגרות פאר גמרא און סוגיות הש"ס.

מן הבוקר ועד הערב טוט זיך נישט אפ די קול תורה אויף קיין סעקונדע, נאר עס זעצט פאר מיט א קול גדול ולא יסף און מיט א ריתחא דאורייתא אלע שעות פון טאג, אונטער א געטרייע נעץ פון רבנים וראשי הכולל וואס שטייען לימין דעם מבצר התורה ולומדיה.

ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו: א שטארקער דראנג הערשט קונה צו זיין גאנץ "הלכות שבת" צווישן די לומדי הכולל.

איינע פון די שטערקסטע מקצועות אין היכל הכולל זענען די חבורות הלכות שבת, איינגעטיילט אין צוויי חבורות אונטער פארשידענע חלקים פון הלכות שבת. פארמיטאג לערנען די אינגעלייט אונטער **הרה"ג ר' עוזיאל טייטלבוים שליט"א**, ראש החבורה, און די נאכמיטאג חבורה אונטער **הגה"צ ראש הכוללים שליט"א**. ביידע חבורות דינען איין ציל: גומר צו זיין הלכות שבת מיט א בהירות און אויפשטעלן דעם קומענדיגן דור מורי הוראה. א גרויסע צאל אינגעלייט הארעווען און זענען עוסק אין דעם ברייטן און גאר וויכטיגן מקצוע, וואו מען איז "זורע וקוצר" בבישול אחר בישול די הלכות נחיציות הנהוגים מדי שבת בשבתו.

דאס איז אויסער די אנדערע פילע אוועקגעשטעלטע מסגרות, א שטייגער ווי די חבורת הלכות עירובין פארמיטאג אונטערן געטריינען ראש החבורה **הרה"ג ר' יואל פילאפף שליט"א**, אזוי אויך נאכמיטאג אינערהאלב די חבורות "אורחות חיים" אונטערן געטריינען ראש החבורה **הרה"ג ר' יעקב קליין שליט"א** וואס איז געווידמעט פאר די עלטערע תלמידי חכמים לומדי הכולל. אזוי אויך איז דא די חבורה "צדק ומשפט", וואו אויסגערופענע תלמידי חכמים מופלגים הארעווען מן הבוקר עד הערב וטוחנן זו בזו בסברא ישרה.

אויך באזונדערע פראנטן זעט זיך אן "חדות התורה הוא מעוזכם" ביי די "כוללי צעירים", וואס זענען ספעציעל באשטימט פאר די אינגערע אינגעלייט וואס טוען דורך הלכות בטעמיהן אין חלקי אורח חיים און יורה דעה ח"ב. די סדרים קומען פאר אין באזונדערע זמנים אונטער די רבני הכולל: **הרה"ג ר' יעקב פויגעל שליט"א** און **הגה"צ דומ"ץ קריתינו שליט"א** פאר די סדר לפנצ"ה, און **הרה"ג ר' יצחק יהודה גוטמאן שליט"א** פארן נאכמיטאג סדר.

מסגרת "כי הם חיינו"

אין א באזונדערן פראיעקט, געווידמעט פאר די אויסגערופענע תלמידי חכמים מופלגים צו קענען לערנען תורה בהרחבה, שטייט דער מפעל "כי הם חיינו" - א באזונדערער בסיס וואס טוט אונטערשטיצן די אריות שבחבורה. די דאזיגע אויסגערופענע לומדי הכולל, משכימי קום ומאחרי שבת, וואס האלטן אויף דעם קול תורה אינעם בית המדרש, באקומען עקסטערע באנוסן אויסער די חודש'ליכע תמיכת הכולל, ורווחא לבסימא שכיח.

מהכא ומהתם:

אזוי אויך אין די כוללי בוקר וערב אין אונזערע בתי מדרשים די בכל אתר ואתר, טוט זיך א שטארקע רוח התורה, וואו אנשי שלומינו ניצן אויס די "גאלדענע ווינטער נעכט" בלימוד התורה בחבורה.

דאס יאר האט זיך אנגעהויבן מיט א מורא'דיגע התעלות, וועלן חברי קהילתנו נוצן אויס די צייט צו שטייגן ממדריגה למדריגה מיט א זעלטענע התמדה, ובהם נהגה יומם ולילה.

אויפן איחוד פראנט:

העפטיגע פלענער און שטארקע וויבירנדע מאמענטן אינערהאלב די "איחוד" אפיסעס, אין בעפארבערייטונג צום גרויסארטיגן "בלב אחד" קאמפיין - "הנהלת האיחוד" אין א פרישן און געמיינזאמען פראיעקט; א שטארקע איבערדאשונג ווערט ערווארטעט לכבוד די ימי החנוכה הבעל"ט

אינערהאלב די אפיסעס פון הנהלת האיחוד - וואס "לא ינום ולא ישן" רונדע דעם יאר - זיצט די הנהלה מיט העפטיגע צוגרייטונגען און אקטיווע פלענער פארן בעפארשטייענדן מאסיוון יערליכן קאמפיין. א גאנצע שטאב פון ענערגישע עסקנים ועושי מלאכה זענען טעטיג אין אויפהייטערן דעם פראיעקט, אריינצוברענגען די ערשטע קאמפיין-שליסלעך אין פולן שוואנג.

די געטרייע עסקנים פירן אין די טעג שטורמישע און טיפע דיסקוסיעס מיט די גרעסטע קארפן קעפ אין די תחומים, צום היי-יעריגן קאמפיין וואס ווערט בעז"ה זיין א עדיין לא נראה כבושם הזה: ערשטמאליג און אויסשליסליך!

היי-יאר ווערט ערווארטעט אן עקסקלוסיווער און וואונדערבארער חידוש וואס גייט אי"ה ערשיינען לכבוד די ימי החנוכה הבלע"ט, און גייט בסייעתא דשמיא אויפשטורעמען אנשי שלומינו אומעטום, וועלכע קוקן ארויס מיט התרגשות אויף די חידושים אשר כמוהו לא נהייתה.

מתנה טובה יש לי בבית גנזי! פאלגט נאך!

המשך מעמוד יא

אנגענגרייט צום סדר, און מען האט נישט געגעסן דערפון ביים סדר.

טייל האלטן אז מען זאל מחמיר זיין אויך אויף אלע מצות וואס זענען געבאקן געווארן אויף די אנדערע טעג פון פסח (ספר פתחא זוטא סימן ט' ס"ק ו).

א מורא'דיגע מעשה

דער כף החיים שרייבט א מורא'דיגע מעשה ווי פאלגענד: איך האב געהערט אז א איד האט אמאל איינגעלאדנט א גוי'שע שכן אין פסח, און ער האט אים געגעבן צו עסן מצות, וועלן דער זיידע פונעם בן איש חי זצ"ל האט דאס געהערט, האט ער געזאגט פאר דעם איד, זאלסט זייער אכטונג געבן די גאנצע יאר פונעם גוי, ווייל עס קען זיין אז ער וועט דיך שעדיגן רח"ל, און עס האט זיך געמאכט אז איין טאג איז דער גוי געזעסן ביי זיך, און דער גוי איז אריינגעקומען צום איד מיט א אויסגעשטרעקטע שוווערד אין זיין האנט, און אים געוואלט הארגענען, און דער אייבערשטער האט אים געמאכט א נס און ער איז ניצול געווארן (כף החיים סימן קס"ז ס"ק ק"מ).

המשך יבוא אי"ה

ישיבה של רבי

באריכטן און
אנטוויקלונגען פון די
4 תורה פעסטונגען
ישיבה גדולה אור החיים טאהש
ישיבה גדולה תורת משולם פייש טאהש -ניו יארק
ישיבה קטנה אור החיים טאהש
ישיבה קטנה תפארת משולם פייש טאהש -ניו יארק

בהיכל הישיבה

נייעס, באריכטן, און
אנטוויקלונגען אינערהאלב
ישיבה גדולה תורת משולם פייש
ניו יארק יע"א

היכלי ישיבתינו הק' איינגעהילט ברתחא דאורייתא פיר און צוואנציג שעה - פייערדיגער דרשת פתיחת הזמן איז געהערט געווארן דורך הגה"צ אבד"ק בית שמואל שליט"א

א שטיל ווינקל, בגלילות קרית יואל, און איר שכינות'דיגער שטאט טשעסטער ניו יארק, האט אויפגעציטערט דעם פארגאנגענעם פרשת נח מיט אן אש התורה, וועלן תלמידי הישיבה - חדשים וגם ישנים - האבן זיך אריינגעווארפן בימה של תורה פיל מיט אייפער און פלייס.

די רוח התורה זעהט זיך אן אין אלע ווינקלען, וועלן די תלמידים זענען פארנומען בלויז מיט רוחניות און התמדת התורה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים.

פנים חדשות באו לכאן: צום נייעם זמן האט זיך די ישיבה קע"ה פארדאפלט פון איר ביז יעצטיגער גרויסקייט מיט'ן אויפקום פון א נייע כתה, מסלתה ומשמנה, בני תורה פון אלע געגנטער אשר באו לחסות בצל קורתם -די הייליגע ישיבה וועלט; אזוי אויך מיט די עפענונג פון שיעור ב' מיט פרישע מגידי שיעור ומרביצי תורה.

די צייטווייליגע שוועריגקייטן און דער טיילווייזער געדרענג האלטן נישט אפ די תלמידי ישיבתינו פון זיצן און הארעווען מיט התמדה, אבער עס טוט יא אינטערשטופען די בוני הבנין זיך אונטערצואיילן מיט די מלאכת הבנייה, כדי צו קענען לינדערן די איצטיגע ענגשאפט מיט'ן הערליכן נייעין בנין הישיבה בסייעתא דשמיא.

דעם פארלאפענעם דינסטאג פרשת לך, האבן די בחורים געהאט די זכיה אויפצונעמען הגה"צ אבד"ק בית שמואל שליט"א, וועלכער איז געקומען איבערגעבן בנועם לשונו שטארקע וועכטער פון חיזוק לקראת דעם נייעין זמן. ובצחצוח לשונו ארויסגעברענגט די וויכטיגקייט פון די ימי הבחרות, און מיט פייערדיגע דיבורים אויפגעפאדערט אויסצוניצן די צייט, ארויסהייבנדיג די חשיבות פון עמילות בתורה, און די חשיבות פון א טאהשער בחור, וואס עס מיינט זיין א תלמיד פון רביה"ק זי"ע, עס זאל זיין יראתו קודמת לחכמתו, נאכברענגענדיג מפי ספרים וסופרים ומדברי הרב ספרי הקודש עבודת עבודה, וויאזוי דער רבי האט אונז געלערנט וואס עס מיינט צו זיין א טאהשער תלמיד, ובפרט בעבודת התפילה; דער רב שליט"א האט ארויסגעברענגט אז תורה גייט נישט אן תפילה און תפילה גייט נישט אן תורה, און מען זאל זיך מחזק זיין בד' דברים הצריכים חיזוק. די דרשה איז געווען א שטיק חיזוק והתעוררות פאר די בחורים אויסצוניצן דעם זמן החורף ביתר שאת ועוז.

א הערליכע שבת מעין עולם הבא איז געפראווען געווארן דעם פארלאפענעם שבת פרשת נח, בראשות דומ"ץ קהלתינו בקרית יואל שליט"א ור"מ בישיבתינו הקדושה. די תפילות און סעודות שב"ק זענען אפגעראכטן געווארן אויף א ווארעמען פארנעם, וואו דער דיין שליט"א האט פארברענגט פריוואט מיט די בחורים ביומא דנשמתא. און דערביי אויפגעטרעטן בנועם שפתותיו עטליכע מאל במשך די שבת, ווי די בחורים האבן זיך דערקוויקט מיט די הערליכע דרשות און אוצר החכמה וואס האט זיי באגלייט במשך דעם גאנצן שבת, און גיט זיי כח אויף די גאנצע וואך.

באזונדער האבן די בחורים די געלעגנהייט יעדן טאג צו הערן א שיעור אין ספרי חסידות פארן דאוונען פונעם דיין שליט"א, וואו ער טוט משפיע זיין טללי חיזוק מספרי חסידות ומספרי דבי רב - ספרי עבודת עבודה, און ער איז מחזק די תלמידים צו שטייגן בתורה, עבודה ויראת שמים.

בצל הקודש

מהנעשה והנשמע
בביתו נאוה קודש
של כ"ק מרן רבינו
עט"ר שליט"א

תענה אמונים שופכים לך לב כמים, מגדל עז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב!

דאס זענען די הייליגע גענפילן וואס קאכט זיך נאך אין די הערצער פון די טויזענטער אנשי שלומינו וועלכע האבן זיך געווארעמט און מסתופף געווען בצילא דמהימנותא בבית מדרשו של רבי אין בית המדרש הגדול דקריתינו הקדושה - וואס אין אט דעם מקום קדוש האט רביה"ק זי"ע געפראווען זיין הייליגע עבודה, אט אין דעם מקום קדוש האט רביה"ק זי"ע געמאכט די פייערדיגע נענועים בשרעפי אש קודש מיט די הייליגע ספר תורה חבוקה ודבוקה בך בעת די הייליגע הקפות - ובפרט מיטן פארברייטערטן אויסשטעל וועלכע האט ערהאלטן אין זיך אנשי שלומינו מכל קצוי תבל, און אינאיינעם זוכה געווען מיטצולעבן לאנגע טעג און נעכט וואס לא ראינו שינה בעינינו, און מ'איז געווען שתולים בבית ה' בחצרות אלקינו אין די ריינע ד' אמות בצל כנפיו פון רבינו שליט"א, און זוכה געווען צוצוזען די עבודת הקודש דריי טאג נאכאנאנד. די פייערדיגע אמירת הושענות הושענא רבה, קאכעדיגע דברות קודש אינמיטן די הושענות, די לעכטיגע הקפות, התעוררות'דיגע מאמענטן ביי תפלת גשם, געהויבענע עפל טיש, מעמד הבאגלייטן ברחובות העיר, פלאמעדיגע דברות קודש בהדרכת השנה, וואס אט די אלע השפעות דקדושה וועט אוודאי באגלייטן אויף די לאנגע ווינטער נעכט לחיזוק הכלל והפרט, אנצוגיין מיט א געוואלדיגע שטארקייט בתורה ועבודה ע"ד המקובל תחת דגלו והדרכתו פון אבינו רועינו כ"ק מרן רבינו שליט"א.

נאכן זוכה זיין צו פראוונען די יום טוב טעג בצל הקודש זענען אנשי שלומינו מרגיש אז מען האט זיכער גע'פועל'ט אלעס גוטס, די נשמות זענען אנגעזעטיגט, און ס'איז שווער זיך צו געזעגענען פון אזא יום טוב. די שפראכלאזע התרגשות פון התרוממות און שמחה וחדוה עילאה "שמחת תורה אין טאהש" איז נישט מעגליך אראפצוגעבן אדער אויסצו'משל'ן, וועט ס'זענען זיך צוזאמגעקומען בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל אלפי תלמידים וחסידים מבכל מקומות מושבותיהם, תחת צילא דמהימנותא קדישא פון כ"ק מרן רבינו שליט"א.

אזוי ווי שטענדיג וועלן מיר איבערגעבן די פרטים וכיבודים און סדר היום עד שידינו מגעת.

ליל הושענא רבה

פארנאכטס איז דער רבי אריינגעקומען צו תפילת מנחה ומעריב בהיכל ביהמ"ד הגדול, צו מנחה איז צוגעגאנגען צום עמוד **מוה"ר זיידא ישראל חיים שמעון ראטטענבערג הי"ו** מראשי קהלתינו פון מאנסי, צו מעריב **הרב הגאון דומ"ץ קהלתינו הק' קרית יואל שליט"א**. תיכף נאך מעריב האט **מו"ה מאיר סג"ל קרויס הי"ו** פארגעלייגט קריאת משנה תורה.

נאך משנה תורה האט דער רבי מעביר סדרה געווען פרשת וזאת הברכה בחדרו הפרטי. דערנאך איז דער רבי אריינגעקומען צום שלה"ט אושפיזא דדוד, אין די גרויסע סוכה. די טיש איז אריבער גאר דערהויבן, עס האבן זיך אנגעזעהן די הונדערטער געסט פון אומעטום וועלכע זענען געקומען מיטהאלטן די דערהויבענע צווייטע טעג יום טוב בצילא דמהימנותא.

דער רבי האט געצינדן ליכט, זיך געוואשן צו די סעודה, געטיילט שיריים פון אלע מאכלים, אזוי אויך האט דער רבי געטיילט שיריים פון די פילע קוגלען פון די בעלי האושפיזין. במשך'ן טיש האבן די מקהלת המנגנים אנגעפירט מיט די ניגונים, און געזינגען ספעציעלע ווארימע ניגונים וואס מען זינגט אין די ימים נוראים.

מיט די 15 שיר המעלות לשמחת בית השואבה זענען מכובד געווארן אנשים מכובדים ואורחים חשובים, צווישן אנדערע: **הרה"ח ר' ישראל אברהם סג"ל קרויס הי"ו** מראשי קהלתינו פון וומסב"ג, **הרה"ח ר' יצחק זאב ארגעל הי"ו** פון בארא פארק, **הרה"ח ר' בעריש עסטרייכער הי"ו** פון מאנסי, **הרה"ח ר' ישראל צבי מאירוביץ הי"ו** פון בארא פארק, **הרה"ח ר' אלי' מאיר פיש הי"ו** פון וומסב"ג, **הרב אלי' הערשקאוויטש שליט"א** פון וומסב"ג, **מוה"ר מאיר ארגעל הי"ו** פון בארא פארק, **מוה"ר יוסף יודא ארי' ארגעל הי"ו** פון וומסב"ג, **מוה"ר יואל קלמן הערשקאוויטש הי"ו** פון קרית יואל, **מוה"ר אלימלך קרויס הי"ו** פון וומסב"ג, **הרב שמואל פישמאן הי"ו** פון מאנטריאל.

ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **הרה"ח ר' יואל שווארץ הי"ו** מראשי קהלתינו פון קרית יואל, שיר המעלות **הב' דוד ב"ר יואל קלמן הערשקאוויטש נ"י** תלמיד ישיבה גדולה.

תיכף נאכן טיש איז דער רבי אריינגעקומען צו אמירת כל ספר תהלים אין ביהמ"ד הגדול. דער רבי האט פארגעזאגט ביים עמוד, און נאך תהלים האט דער רבי געזאגט קדיש און געוואונטשן א גוט יום טוב.

יום הושענא רבה

דער רבי איז צוגעגאנגען צו שחרית מיט די נוסח פון ימים נוראים, פארגעדאוועט הלל, און געפראווען די עבודת הנענועים מיט גרויס התעוררות, וועט מען האט געזינגען די ניגונים הנהוגים בחצרות

קדשינו. דער רבי האט אנגעהאט די בעקיטשע פונעם היליגן אפטא רב זי״ע, און קאפל און גארטל פון **רבינו הקדוש זי״ע**. נאך הלל האט מען געזאגט די הושענות, דער רבי האט פארגעזאגט בקול בכי מיט גרויס התעוררות און ארומגעגאנגען די בימה, און ביי ״הושענא חוכיך תושיע״ האט דער רבי משמיע געווען דברות קודש בקול בכי, זייענדיג מעורר די גאנצע ציבור מתפלל צו זיין הושענא למענך אלקינו הושענא, און אויסבעטן אלעס גוטס לנו ולכל ישראל. ביי יעדע הקפה האט דער רבי גענוצט איינע פון די זיבן מהודר׳דיגע אתרוגים.

צווישן יעדע הושענא האט דער רבי געבלאזן די תקיעות, אלץ בעלי מקריא זענען מכובד געווארן: **כ״ק אדמו״ר מ׳ספינקא שליט״א, הגה״צ אב״ד ראשית חכמה שליט״א, הגאון הגדול הדומ״ץ שליט״א, אדמו״ר מ׳זוטשקא קראקאס שליט״א, הרב הגאון דומ״ץ דקהלתינו קרית יואל שליט״א, הרה״צ רבי מרדכי יודא פיש שליט״א, הרה״צ רבי אברהם יודא סג״ל שליט״א.**

בשעת׳ן בלאזן זענען מכובד געווארן צו האלטן די ד׳ מינים פונעם רבי׳ן, הנגידים תומכי מוסדותינו הקדושים, הלוא המה: **הרה״ח ר׳ שמואל משה מנחם סאנדעל הי״ו** פון קרית יואל, **הרה״ח ר׳ יואל שווארץ הי״ו** פון קרית יואל, **הרה״ח ר׳ בעריש עסטרייכער הי״ו** פון מאנסי, **הרה״ח ר׳ יצחק יודא לייבוש מערמעלשטיין שליט״א** חבר הנהלת קהלתינו הק׳, **הרה״ח ר׳ חיים יחזקאל שרגא לאנדאוי הי״ו** פון וומסב״ג, **הרה״ח ר׳ ישראל צבי מאירוביץ הי״ו** פון בארא פארק, און **הנגיד ר׳ יוסף יודא ארי׳ ארגעל הי״ו** פון וומסב״ג.

נאך די פיוטי הושענות האט מען געזינגען קדיש תתקבל, און פאר תתקבל האט מען געקלאפט די הושענות כנהוג.

ביים ליינען האבן עולה געווען: כהן העסקן הדגול **הרה״ח ר׳ אהרן פיקסלער הי״ו**, לוי **רבינו שליט״א**, **שלישי מוה״ר יעקב שאול הערשקאוויטש הי״ו** בעל ברית, רביעי **הרה״ח ר׳ יואל שווארץ הי״ו** פון קרית יואל. הגבה **הרה״ח ר׳ משולם איסר סג״ל לאווי הי״ו** פון בארא פארק, גלילה **מוה״ר אלי׳ מאיר פיש הי״ו** פון וומסב״ג.

מוסף האט געדאוועט פארן עמוד **מוה״ר יוסף חיים סג״ל קרויס הי״ו** פון קרית יואל, פארן דוכנ׳ען האט דער רבי אפגעגאסן די כהנים **כ״ק אדמו״ר מ׳ספינקא שליט״א**, און **הרה״צ רבי נחמן כהנא שליט״א** חדב״ן. פתיחה צו אנעים זמירות **הרב אלי׳ הערשקאוויטש שליט״א** פון וומסב״ג.

נאכן דאוועגען איז פארגעקומען די ברית מילה פון בן הנולד צו **מוה״ר יעקב שאול הערשקאוויטש הי״ו**, דער רבי איז מכובד געווארן מיט סנדקאות, נאכן ברית האט דער רבי געבענטשט דאס קינד און אנגעוואונטשן די עלטערן ובני המשפחה מיט ברכות לרוב.

דערנאך האט דער רבי געוואונטשן ׳א גוט יו״ט׳ פאר כל הקהל הקודש.

נאכדעם איז דער רבי אריינגעקומען צום עריכת שלחן הטהור בהיכל הסוכה הגדולה, דער רבי האט זיך געוואשן און פארטיילט שיריים פון אלע מאכלים, און טועם געווען פון די קרעפלעך.

שיר המעלות **הב׳ משה ב״ר יואל דוב יודא מאנדל נ״ו** פון לאנדאן. ברהמ״ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **הרה״ח ר׳ הערשל סג״ל שווארץ הי״ו** פון וומסב״ג, די הרחמן׳ס זענען צוטיילט געווארן פאר די בני המשפחה.

ליל שמיני עצרת

פארן זמן הדלה״נ האט דער רבי געזינדן די יזכור ליכט.

צו תפילת מנחה איז צוגעגאנגען **כ״ק אדמו״ר מ׳ספינקא שליט״א**, און דער רבי איז צוגעגאנגען צו תפילת מעריב.

תיכף נאך מעריב האט דער רבי אנגעהויבן מיט א קול חוצב להבות אש ׳אתה הראית לדעת, כי השם הוא האלוקים, אין עוד מלבדו׳, און דערנאך די ווייטער׳דיגע נוסח, מיט די נעימות׳דיגע ידיד נפש און אדון הכל, און אריינגענומען דעם גאנצן ציבור אין א העכערע אטמאספערע, און דערנאך האט מען מכבד געווען רבני ודייני קהלתינו הק׳, און נכדי **רבינו הקדוש זי״ע**, מיט א ספר תורה.

נאכן זאגן די סדר הקפות, האט דער רבי אנגעהויבן די עבודה נשגבה פון די ריקודים, טאנצענדיג מיטן ספר תורה פון **רבינו הקדוש זי״ע**, ארומלויפנדיג די חלל הביהמ״ד ארום און ארום, און דערנאך ביי יעדע זייט עקסטער, בשעת דער גאנצע עולם הייבט זיך אין די לופטן בשמחת התורה, די בחורי חמד תלמידי הישיבות פון די הויעכע פארענטשעט אויף מזרח זייט, און די אברכים ובעלי בתים פון די הויעכע פארענטשעט אויף מערב זייט, און די ילדי תשב״ר אויף דרום זייט, און ביי די צפון זייט פון ביהמ״ד די חשובי העדה אויפן ספעציעלן פלאטפארמע, און אינמיטן פון ביהמ״ד איז געווען דער חלל ווי דער רבי האט אפגעראכטן די געהויבענע ריקודין, וינועו אמות הסיפים, עס איז נישט דא די ריכטיגע ווערטער וואס זאלן דאס קענען ארויסברענגן און באשרייבן, וואויל פאר אונז אז מיר האבן זוכה געווען מיטצוהאלטן אזעלכע דערהויבענע הקפות, און מען האט זיכער אויסגע׳פועל׳ט אלעס גוטס, ואשרי עין ראתה כל אלה.

די ניגונים במשך די הקפות האט אנגעפירט **הרב יוסף מאיר הערשקאוויטש שליט״א** מנהל בית צירל. די צאן קדשים זענען געווען אונטער די אויפזיכט פון די געטרייע עסקנים ומלמדים **מו״ה יצחק שמואל שווארץ הי״ו** פון קרית יואל, מוה״ר יואל בר״ש גוטמאן הי״ו מנהל חברת תהלים פון קרית יואל, **מו״ה אהרן שמואל סג״ל שווארץ הי״ו** פון וומסב״ג, **מו״ה יעקב דוב כהן הי״ו** פון בארא פארק, **מו״ה משה אסטרייכער הי״ו**, **מו״ה אהרן אלעזר סג״ל יונגרייז הי״ו**, ובראשם מו״ה יעקב יצחק יואל ווייגארטן הי״ו פון קרית יואל.

ביי די פערטע הקפה האט דער רבי מכבד געווען גיסו **כ״ק אדמו״ר מ׳ספינקא שליט״א** צו טאנצן מיט די ספר תורה אין די רינג.

ביי די פינפטע הקפה ווען מען האט געזינגן ובכן צדיקים יראו וישמחו, איז דער רבי צוגעלאפן צום מקום אדמת קודש היא ביים עמוד פון **רבינו הקדוש זי״ע**, וואו רביה״ק האט אפגעראכטן די הייליגע עבודה למעלה משמים שנה, און געטאנצן במקומו הקדוש ריקודין עילאין ונשגבין, און נאך א תפילה קצרה צוריק אריין אינמיטן ביהמ״ד, און ווייטער אפגעראכטן די ריקודי הקודש מיט די נענועים מיט די ספר תורה אויף אלע זייטן, וחסידים ברנה יגילו, די גאנצע ביהמ״ד האט מיטגעטאנצן מיט גרויס שמחה און התלהבות.

נאך די הקפות האט מען געזאגט עלינו לשבח, און דער רבי האט געוואונטשן א גוט יו״ט פאר כל הקהל הקודש.

בערך א האלבע שעה נאך די הקפות איז דער רבי אריינגעקומען צום שלה"ט בבנין ישיבה קטנה, אינאיינעם מיט די אורחים החשובים. מיט הגבהת הכוס צו קידוש איז מכובד געווארן **מוה"ר יואל שטערן הי"ו** פון בארא פארק.

מיט די זמירות זענען מכובד געווארן **הרב לייבוש קליין בן הרה"ג דומ"ץ טאב שליט"א** פון מאנטריאל, **מוה"ר יודא יוסף פיקסלער הי"ו** פון וומסב"ג, **הרה"ג ר' יחיאל מיכל מאסקאוויטש שליט"א** מרבני בית מדרשינו מאנטריאל, **הרב ישכר בער ראזענבוים שליט"א** פון מאנטריאל, **הרב אלכסנדר ליפא לאבין שליט"א** פון וומסב"ג, **מוה"ר ישעי' פעלבערבוים הי"ו** פון סטעטן איילענד, **מוה"ר יואל בר"ש גוטמאן הי"ו** פון קרית יואל.

דער רבי האט געבענטשט על הכוס, לרגל די יארצייט פון די באבע הרבנית הצדיקת פריידל ז"ל בת הרה"ק רבי יצחק אייזיק מ'סוואליווע ז"ע, מחברתו הטהורה פון **רבינו הסב"ק זיעוע"ץ. הגבהת הכוס מוה"ר הערשל ארגעל הי"ו** פון בארא פארק. שיר המעלות **הב' ב"ר ישעי' יואל גראס נ"י** פון וומסב"ג.

נאכן בענטשן האט דער רבי געוואונטשן א גוט יו"ט פאר כל הקהל הקודש.

יום שמיני עצרת

אינדערפרי איז דער רבי צוגעגאנגען צו אלע תפילות לרגל די יארצייט. פתיחה צו תפלת גשם איז געקויפט געווארן פאר רבינו שליט"א, פאר אן אסטראנאמישע סכום, דורך אחד מנגידים החשובים הרוצה בעילום שמו, ווי דער רבי האט אים אנגעוואונטשן וואס ברכות לרוב.

די עליות האבן עולה געווען: כהן **מו"ה ברוך מרדכי פישער הי"ו** פון מאנטריאל, לוי דער בעל ברית **מו"ה שמשון סג"ל קרויס הי"ו**, שלישי **מוה"ר יואל שטרייכער הי"ו** פון מאנטריאל, רביעי **הרה"ג ר' יחיאל מיכל מאסקאוויטש שליט"א** מרבני בית מדרשינו מאנטריאל, חמישי **מוה"ר יואל דויד לייפער הי"ו** פון קרית יואל, ששי **מוה"ר יחזקאל ווייס הי"ו** פון מאנטריאל, שביעי **הרבני הנגיד ר' יוסף יודא ארי' ארגעל הי"ו** פון וומסב"ג, אחרון **הרה"ח ר' יהוסף יואל סג"ל קרויס הי"ו** פון מאנטריאל.

פאר מפטיר האט דער רבי אנגעטון די בעקיטשע פונעם הייליגן אפטא רב ז"ע, און די קאפל און גארטל פון **רבינו הקדוש ז"ע**, און עולה געווען מפטיר.

נאך יזכור איז דער רבי צוגעגאנגען צו מוסף, מען האט געבענטשט גשם מיט גרויס התעוררות, און מען האט געזינגען די מקובל'דיגע ניגונים.

דערנאך האט דער רבי אפגעראכטן די עבודת ההקפות כנהוג, פארגעזאגט אתה הראית, ארומגעאנגען די בימה זיבן מאל פארזאגענדיג די נוסח הקפות.

דערנאך איז פארגעקומען די ברית פון בן הנולד צו **מו"ה שמשון סג"ל קרויס הי"ו**, דער רבי איז מכובד געווארן מיט סנדקאות, אמירת הברכות, וקריאת השם, ויקרא שמו בישראל משולם פיש.

נאכן ברית האט דער רבי געבענטשט דאס קינד און וואלט אנגעוואונטשן די עלטערן ובני המשפחה ברכות לרוב.

דערנאך איז דער רבי אריינגעקומען צום קידוש לע"נ זקינתו הרבנית הצדיקת ז"ל אין היכל הסוכה הגדולה, וואו עס איז געווען צוגעשטעלט א בריטע קידוש פארן גאנצן ציבור. דער רבי האט געמאכט קידוש, טוען געווען פון די קוגל און פערפעל, געטיילט שיריים פאר אלע נאספים, און מען האט געזינגען וואלט נימע ניגונים.

דערנאך האט מען זיך געזעגנט פון די סוכה, דער רבי האט פארגעזאגט די יהי רצון, אויפן ניגון המקובל פונעם הייליגן בני יששכר ז"ע, און דערנאך געקושט די 4 וועגט, און מען האט זיך אריסגעלאזט אין פריידיגע ריקודין לשנה הבא בירושלים.

דערנאך איז דער רבי אריבער צו ביתו נאוה קודש נומער 9 און געקושט די וועגט פון די סוכה.

נאך א קורצע הפסקה איז דער רבי צוריק אריינגעקומען אין די סוכה הגדולה און געמאכט קידוש צו די סעודה, מיט הגבהת הכוס איז מכובד געווארן **מוה"ר יואל אמסעל הי"ו** פון בארא פארק.

דער רבי האט זיך געוואשן, און געטיילט שיריים פון אלע מאכלים, און מען האט געזינגען ניגונים לכבוד יום טוב.

צווישן די זמירות זענען מכובד געווארן **מוה"ר דניאל הלל פיליפסון הי"ו** פון מאנסי, **מוה"ר אברהם זאב גוטמאן הי"ו** פון קרית יואל.

מיט ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **הרב הגאון דומ"ץ קהלתינו הק' קרית יואל שליט"א**, שיר המעלות **הב' בהר"ר יצחק אייזיק לאבין נ"י** פון מאנטריאל.

נאכן בענטשן האט דער רבי געטאנצן מיט החתן יעקב חיים אמסעל נ"י תלמיד ישיבה גדולה וועלכע האט חתונה אין די קומענדיגע וואכן, און מיט זיין טאטן **הרה"ח ר' שמואל יצחק אמסעל הי"ו** פון בארא פארק.

מען האט צוטיילט די סעודה, און געדאוועט תפילת מנחה, די עליות האבן עולה געווען כהן **הרה"ג רבי יודא אליעזר צבי כהנא שליט"א** פון וומסב"ג נכד רביה"ק זי"ע, לוי **הרה"צ רבי אלימלך נפתלי הירצקא סג"ל לאווי שליט"א** פון קרית יואל נכד רביה"ק זי"ע, שלישי **הרב מרדכי קרויס שליט"א** פון קרית יואל. הגבה **כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א**, גלילה **מוה"ר משולם פייש פעלבערבוים הי"ו** פון וומסב"ג.

ביי סעודה שלישית בהיכל הסוכה הגדולה איז מכובד געווארן מיט קידוש **הרה"צ רבי ישראל מרדכי סג"ל שליט"א**. מיט די זמירות זענען מכובד געווארן **מוה"ר טובי' סג"ל שווארץ הי"ו** פון בארא פארק, **מוה"ר שמואל דוד גוטמאן הי"ו** פון קרית יואל.

רבינו שליט"א האט געבענטשט ברהמ"ז על הכוס, הגבהת הכוס מוה"ר שמואל אברהם ווייס הי"ו פון מאנסי. שיר המעלות **הב' יושע כתריאל שלום ב"ר ברוך אהרן משה לייפער ני"ו** פון קרית יואל.

ליל שמחת תורה

דער רבי איז צוגעגאנגען צום עמוד צו תפילת מעריב בהיכל ביהמ"ד הגדול, תיכף נאך מעריב האט דער רבי אנגעהויבן אתה הראית מיט אן אש קודש, און אפגעראכטן די דערהויבענע הקפות, כמעשהו בראשונה כך מעשהו בשני', די עבודה נשגבה מיט די ריקודי קודש, ואשרי עין ראתה כל אלה.

אינמיטן די פערטע הקפה האבן תלמידי ישיבותינו הקדושות פון קרית טאהש און ניו יארק געהאט די געלעגנהייט אריבערצוגיין קושן די ספר תורה פון רבינו שליט"א, און דערנאך די בחורי אנ"ש, בשעת דער ציבור איז וויטער ממשיך מיט לעבעדיגע ניגונים.

במשך די פינפטע הקפה זענען פארגעקומען פרייליכע ריקודין די גאנצע עולם צוזאמען בחלל הביהמ"ד זקנים עם נערים, בעלי בתים ובחורי חמד זיך פרייענדיג בשמחת התורה, כי היא לנו עוז ואורה. אין די זעלבע צייט איז דער רבי אריבער צו די דעזיגנירטע פלעצער ווי די קינדער זענען געווען פלאצירט, און אלע קינדער האבן געהאט די געלעגנהייט אריבער צו גיין קושן די ספר תורה פון רבי'ן, מיט וואס **רבינו הקדוש זי"ע** האט געטאנצן מיט דעם די הייליגע עבודת ההקפות. דערביי בשעת'ן קושן האבן די קינדער געזינגען ניגוני תורה, הערב נא השם אלקינו, און והאר עינינו בתורתך וכדו'.

נאך די הקפות האט מען צוריק אריינגעברענגט דעם בימה אינעם חלל הביהמ"ד, און מען האט פארקויפט די עליות פאר אסטראנאמישע סכומים. אתה הראית איז געקויפט געווארן פאר **רבינו שליט"א דורך הרה"ח ר' יצחק יודא לייבוש מערמעלשטיין שליט"א** מראשי קהלתינו הק' בשותפות מיט **מוה"ר נפתלי צבי ברוך לאנדאוי הי"ו**, דער רבי האט זיי אנגעוואונטשן ברכות לרוב.

נאכן פארקויפן די עליות האט מען אנגעהויבן קריאת התורה, אנטוענדיג דעם "צילינדער היט" כנהוג. על הכל האט פארגעזינגען **הרה"ח ר' יעקב נפתלי יצחק קעלנער הי"ו** פון מאנסי.

כהן האט עולה געווען **הרה"ח ר' חיים יחזקאל שרגא לאנדאוי הי"ו** פון וומסב"ג, לוי **רבינו שליט"א, געקויפט געווארן פאר אן אסטראנאמישע סומע דורך אב"ד קלוזש שליט"א** מגדולי תומכי מוסדותינו הקדושים, און נאכן עולה זיין געטאנצן א ספעציעלע ריקוד און אנגעוואונטשן ווארימע ברכות. שלישי **הרה"ח ר' יואל שווארץ הי"ו** פון קרית יואל, רביעי **הרה"ג ר' ישכר דוב מאירוביץ שליט"א**, חמישי **הנגיד ר' יוסף יודא ארי' ארגעל הי"ו** פון וומסב"ג, הגבה **מו"ה יהוסף מרדכי מערמעלשטיין הי"ו**, גלילה **הב' ב"ר מאיר ארגעל ני"ו** פון בארא פארק.

נאכן ליינען האט מען צוריקגעלייגט די ספרי תורות, און געזינגען אדון עולם. דער רבי האט געוואונטשן 'א גוט יו"ט' פאר כל הקהל הקודש.

ביים שלה"ט איז מכובד געווארן מיט הגבהת הכוס צו קידוש העסקן הדגול **מוה"ר יוסף אלימלך מאירוביץ הי"ו** פון בארא פארק. צווישן די זמירות זענען מכובד געווארן **מוה"ר אלי' מאיר פיש הי"ו** פון וומסב"ג, **הרה"ח ר' ישראל צבי מאירוביץ הי"ו** פון בארא פארק.

ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **הרה"ג ר' יחיאל מיכל מאסקאוויטש שליט"א** פון מאנטריאל, שיר המעלות **הב' אלימלך ב"ר משה מרדכי פריעדמאן ני"ו** פון וומסב"ג.

יום שמחת תורה

פסוקי דזמרה האט געדאוועט **מוה"ר אליעזר דוד קרויס הי"ו** חבר הנהלת ת"ת, צו שחרית איז צוגעגאנגען **מוה"ר ישעי' פעלבערבוים הי"ו** פון סטעטן איילענד.

ביי ברכת אהבה רבה האט מען געזינגען דעם הייליגן ניגון פון הרה"ק רבי הערש מ'רימנוב זיעועכ"ץ, פארגעזינגען דורך **הרה"ג ר' חיים ברוך יודא לייפער שליט"א**.

פארן דוכנ'ען האט דער רבי אפגעגאסן גיסו הגדול **כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א**, און **הרה"צ רבי נחמן כהנא שליט"א** חדב"ן, דער רבי איז צוגעגאנגען צו הלל מיט גרויס התעוררות.

נאכן שיר של יום האט דער רבי אנגעהויבן די עבודת הקפות, פארגעזאגט אתה הראית, ידיד נפש, אדון הכל כנהוג, און דערנאך אפגעראכטן די געהויבענע עבודת הקפות. די זכות אתה הראית איז געקויפט געווארן פאר אן אסטראנאמישע סכום פאר **רבינו שליט"א דורך מוה"ר משולם פייש ליעבערמאן הי"ו**, דער רבי האט אים אנגעוואונטשן ברכות לרוב.

ביי די פינפטע הקפה ביים זינגען די ניגון זרעא חיי וקיימא האט דער רבי משמיע געווען דברות קודש, זייענדיג מעורר די גאנצע ציבור מתפלל צו זיין אויף זרעא חיי וקיימא, האבן קינדער, געזונטע קינדער, ערליכע קינדער, קינדער וואס האלטן זיך מקושר צום רבוש"ע, קינדער וואס גייען אין די וועגן פון די הייליגע תורה, דאס מיינט חייא וקיימא, מען לעבט א אמת'דיגע לעבן און מען איז אדוק ומקושר צום אייבערשטן, דערנאך ממשיך געווען מיט געהויבענע ריקודין עילאין.

ביי די זעקסטע הקפה זענען אריבער ביי רבינו שליט"א די בחורים וואס ווארטן אויף שידוכים, און מקבל געווען ברכת קדשו.

נאך די הקפות האט מען געליינט קריאת התורה, די עליות

האבן עולה געווען: כהן **מוה"ר נפתלי צבי ברוך לאנדאוי הי"ו** פון וומסב"ג, לוי **רבינו שליט"א, געקויפט פאר א סכום הגון דוך הב' אשר זעליג ב"ר נפתלי צבי ברוך לאנדאוי ני"ו** פון וומסב"ג, שלישי **מוה"ר יצחק נחום האמבורגער הי"ו** משב"ק, רביעי **הרה"ח ר' יצחק יודא לייבוש מערמעלשטיין שליט"א**, חמישי - כל הנערים **מוה"ר יצחק פעלבערבוים הי"ו** פון יוניאן סיטי.

חתן תורה האט עולה געווען **כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א**, חתן בראשית האט עולה געווען מרן **רבינו שליט"א, געקויפט געווארן פאר א סכום הגון דורך הרה"ח ר' יצחק יודא לייבוש מערמעלשטיין שליט"א** בשותפות מיט **מוה"ר נפתלי צבי ברוך הכהן לאנדאוי הי"ו** פון וומסב"ג, נאכן עולה זיין האט זיי דער רבי ווארעם אנגעווינטשן ברכות לרוב. חתן מפטיר האט עולה געווען **מוה"ר משה יצחק הערשקאוויטש הי"ו** מנכ"ל מוסדותינו הק'.

הגבהות וגלילות **הרה"ח ר' ישראל אברהם סג"ל קרויס הי"ו** פון וומסב"ג.

נאכן ליינען האט מען געדאוונט מוסף און מנחה, דער רבי האט צוגעשיקט צום עמוד **מוה"ר יואל קלמן הערשקאוויטש הי"ו** גבאי בית מדרשינו קרית יואל, לכבוד די יארצייט פון זקינו הרה"ק רבי יעקב פיש זצ"ל מ'קאלוב.

פארנאכטס איז דער רבי אריינגעקומען צום שלחן הטהור נעילת החג 'עפל טיש' בהיכל ביהמ"ד הגדול, מיט הגבהת הכוס צו קידוש איז מכובד געווארן **הרה"ח ר' יואל שווארץ הי"ו** פון קרית יואל. דער רבי האט פארטיילט שיריים פון אלע מאכלים, און געוואונטשן לחיים. די מקהלת המנגנים דחצרות קדשינו האבן אנגעפירט מיט די ניגונים, וואו מען האט געזינגען ווארימע ניגוני יום טוב.

במשך'ן טיש האט דער רבי פארגעזינגען דעם ניגון והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול, **הרה"ג ר' נחמי' צבי חיים סג"ל קרויס שליט"א** האט פארגעזינגען והופע בהדה, **הרה"ג ר' חיים ברוך יודא לייפער שליט"א** האט פארגעזינגען רבוש"ע לאמיר מאכן א בייט, און לאמיר דערציילן די מעלות פון אידישע קינדער, און מען האט ממשיך געווען מיט ניגוני שמחה ודביקות.

במשך'ן טיש האט זיך דער רבי אויפגעשטעלט טאנצן ריקודין עילאין אויף "וקרב פזורינו", דער גאנצער עולם איז מיטגעשלעפט געווארן אין געהויבענע ריקודין, זיך געזעגנדיג פונעם היילגן יום טוב.

פארן בענטשן האט דער רבי געמאכט א ברכה אויף די עפל, און טוטע געווען, דערנאך געווארפן עפל פארן ציבור כנהוג, פארן אויבן אן, און דערנאך פאר זקני ונכבדי קהלתינו הק'.

ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען **כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א**. תיכף נאכן בענטשן האט מען זיך געשטעלט דאוונען מעריב, צום עמוד איז צוגעגאנגען **הרה"ח ר' פנחס ארי' סג"ל קרויס הי"ו**.

נאך מעריב האט דער רבי געמאכט הבדלה, מיט הגבהת הכוס איז מכובד געווארן **מוה"ר משה פריש הי"ו** פון לעיקוואד. דערנאך איז דער עולם אריבער פאר א לענגערע צייט נעמען עפל, און די מקהלת המנגנים דחצ"ק האבן אנגעפירט בשירה ובזמרה.

דערנאך איז דער ציבור ובראשם **כ"ק מרן רבינו שליט"א** ארויסגעקומען צום שווארץ געדעקטן גאס, ווי מען האט אהיימבאגלייט דעם רבי'ן בשירה ובזמרה בתופים ובמחולות, ווען אויפן גאנצן וועג קומען פאר געהויבענע ריקודין, דאנקענדיג דעם בורא כל עולמים אויף די הייליגע ירושה פון רבותינו הקדושים למעלה בקודש, אשרי עין ראתה כל אלה, מיט א תפלה לקל חי אז עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים, מיר זאלן ווייטער זוכה זיין זיך צו קלאמערן בצל הקודש עד ביאת הגואל.

אנקומענדיג צו ביתו נאוה קודש האט רבינו שליט"א משמיע געווען ברכת הקודש והדרכת השנה.

דערנאך האט דער רבי אויפגענומען דעם ציבור אורחים החשובים לברך ולהתברך ביז אין די טיפע נאכט שטונדן.

ויום טוב הי' עושה בצאתו בשלום מן הקודש, אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלקיו, מען זאל האבן גע'פועל'ט אלעס גוטס!

שפעטער האט **רבינו שליט"א באזוכט אין שפיטאל ביי הרה"ח ר' מנחם מענדל יאראסלאוויטש הי"ו** לרפואה שלימה.

דינסטאג פר' בראשית

אינדערפרי איז פארגעקומען די תפלין לייגן פאר הבחור הבר מצוה בן **מוה"ר ישראל יעקב קליין הי"ו** פון לאנדאן, דער רבי האט געגעבן וואורימע דברי הדרכה, און נאכן תפילין לייגן אנגעוואונטשן ברכת קדשו פארן בר מצוה בחור און די עלטערן, און געגעבן במתנה די ספרי הקודש עבודת עבודה.

דערנאך איז פארגעקומען די אפשערן פון נכד **רבינו שליט"א, הילד בן הרה"צ רבי אברהם יודא סג"ל שליט"א**. דער רבי האט אפגעשוירן די האר אנגעטון קאפל און ציצית און געבענטשט דאס קינד, דערנאך געמאכט א לחיים און אנגעוואונטשן ברכת קדשו.

ביינאכט האט דער רבי מנחם אבל געווען טעלעפאניש ביי משפחת **מוה"ר יודא ארי' הכהן פישער הי"ו** פון קרית יואל, על פטירת בנו **מוה"ר מאיר ע"ה**, ווי דער רבי האט געטרייסט און מחזק געווען די גאנצע משפחה, און ווארעם אנגעוואונטשן ברכות לרוב.

דאנערשטאג פר' בראשית

פארמיטאג איז פארגעקומען די אפשערן פון בן **מוה"ר ישראל מרדכי מאירוביץ הי"ו**. דער רבי האט אפגעשוירן די האר אנגעטון קאפל און ציצית און געבענטשט דאס קינד, און אנגעוואונטשן ברכת קדשו פאר די עלטערן ובני משפחה.

עש"ק פר' בראשית

אינדערפרי האט דער רבי מנחם אבל געווען טעלעפאניש ביי משפחת פרישׁ, על פטירת אמם הרבנית הצדיקת ע"ה, אשת חבר **הרה"צ המקובל רבי דניאל פריש זצ"ל**. דער רבי האט געטרייסט און מחזק געווען און ווארעם אנגעוואונטשן ברכות לרוב.